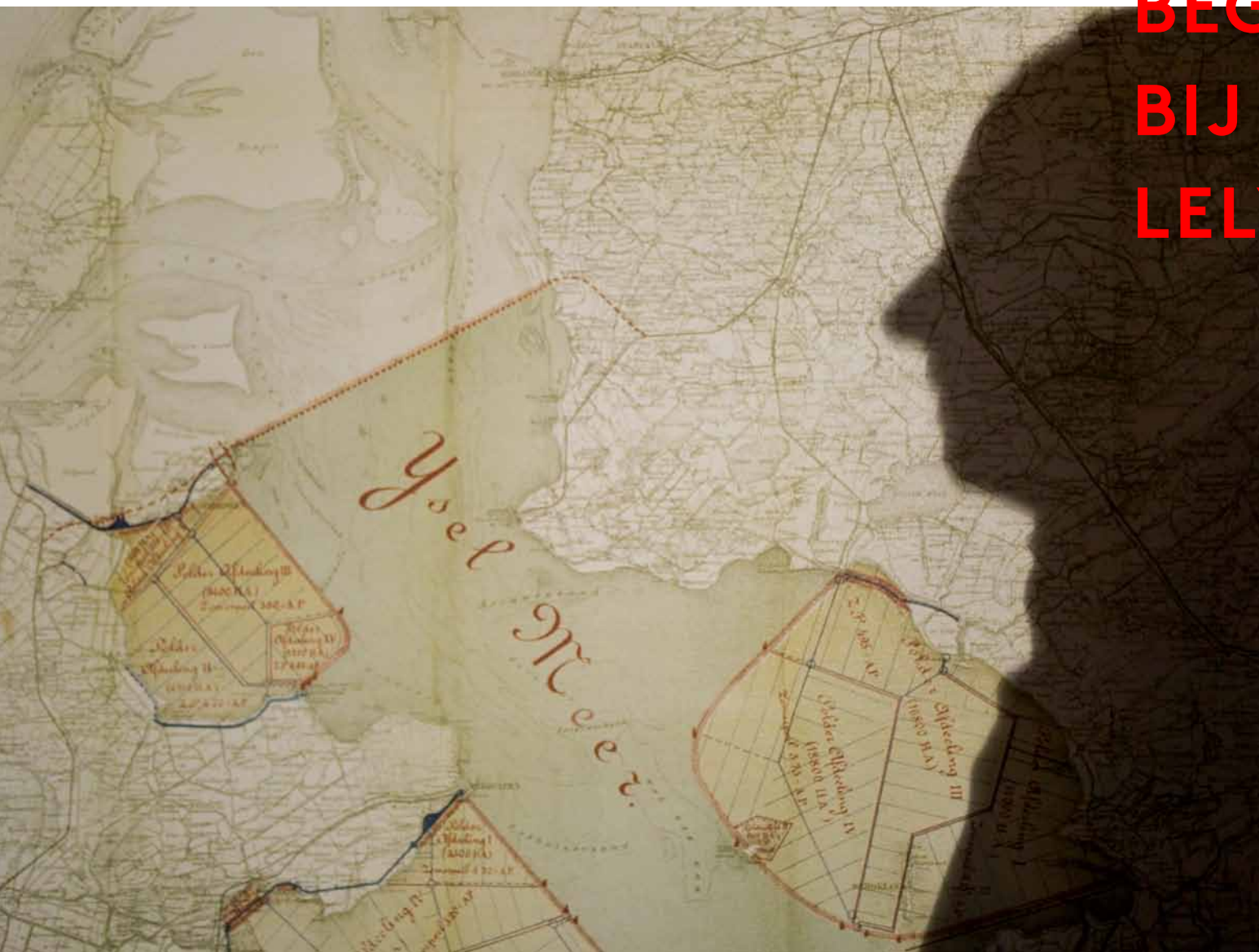

2015
— JAAR
VERSLAG
NIEUW
LAND

2015
— JAAR
VAN
REMCO

"ALLES BEGINT BIJ PLAN LELY"

Dit jaarverslag van Nieuw Land gaat over een organisatie die zich voorbereidt op de toekomst. Om de toekomst te kunnen vormgeven, moet je de geschiedenis kennen. Voor onderzoeker Remco van Diepen begint alles met het Plan-Lely (1891).

"Zonder dat plan hadden we hier niet gestaan. Zo simpel is het."

TOE — KOMST GERICHT

— VOORWOORD
LAURA BOUWMEESTER
DIRECTEUR A.I.

Het verhaal dat Nieuw Land vertelt, is een verhaal van vechten voor een beter leven. Dat geldt ook voor Nieuw Land zelf. De komst van Batavialand en het Flevolands Archief bieden nieuwe, ongekende kansen. Daar wordt met man en macht aan gewerkt. 2015 was een jaar gericht op de toekomst.

Er is veel energie gestoken in de totstandkoming van Batavialand, het erfgoedpark waar het museumdeel en het onderzoekscentrum van Nieuw Land deel van zullen uitmaken. Het Bedrijfsplan van Batavialand werd vastgesteld en is bij de partners goed ontvangen. De medewerkers hebben in een aantal projectgroepen kennis kunnen maken met de cultuur en werkwijze van de andere partners van Batavialand. De wijziging van de huidige Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Land Erfgoedcentrum in een Gemeenschappelijke Regeling Het Flevolands Archief heeft zowel bestuurlijk als op de werkvloer de nodige aandacht gevraagd en gekregen. Naast de gebruikelijke werkzaamheden zijn er in 2015 stappen gezet om de archieven aan te kunnen sluiten op de nationale infrastructuur en is er voortgang gemaakt met het digitaliseren van collecties die bij Nieuw Land berusten.

Oorspronkelijk was 1 januari 2016 de beoogde ingangsdatum van zowel Batavialand als het Flevolands Archief, maar dat bleek te ambitieus. Met het uitstellen van de ontvlechting tot 1 januari 2017 is meer rust en ruimte gecreëerd om het benodigde proces zorgvuldig te laten verlopen.

De vele overige activiteiten die door Nieuw Land in 2015 verricht zijn, staan in dit jaarverslag vermeld. Zowel het aantal als de kwaliteit van de werkzaamheden stemmen tot respect en waardering voor de medewerkers en vrijwilligers van Nieuw Land.

IN — HO UD

— 01	MUSEUM	P. 07
02 —	COLLECTIE	P. 27
— 03	ONDERZOEK	P. 42
04 —	MARKETING + COMMUNICATIE	P. 62
— 05	ORGANISATIE	P. 69
—	BIJLAGE: STAAT VAN BATEN EN LASTEN	P. 77

2015
— JAAR
VAN
KARIN

"Michelle is het enige echte keiharde bewijs dat er al sinds mensenheugenis mensen zijn in Flevoland. Hier rust de op een-na 'first lady' van heel Nederland." Karin Dibbits van pr & marketing doet de promotie van Michelle sinds de vondst in 2010. Via een tweet belandde Karin in de uitzending van 3FM. Om zes uur in de avond knoopte ze Nederland in de oren dat Nieuw Land: "Als jongste provincie het een-na oudste skelet van Nederland in haar collectie heeft en tentoonstelt. Dat is stoer. Dat er hier eerst water was, dat weet iedereen nu wel, maar dat er daarvóór ook mensen woonden, dat is iets heel anders."

"ZEVEN
DUIZEND
EN VIJF
JAAR
LATER
OP 3FM"

O1 — MUSE UM

O1.O1
— TIJDELIJKE
TENTOON
STELLINGEN

In 2015 waren er vijf tentoonstellingen te zien bij Nieuw Land:

— WILDERNIS

Over de wilde natuur in Flevoland vanaf de IJstijd tot nu, in de centrale hal van 23 mei 2014 tot en met 1 maart 2015.

— WILDE VERHALEN

Van 21 juni 2014 tot en met 1 maart 2015, in de Schatkamer.

**— POMPEN OF VERZUIPEN,
NEDERLANDERS EN HET WATER**

Het hele waterverhaal van Nederland in vogelvlucht, vanaf het verleden tot aan nu. De (toekomstige) maatregelen die Nederlanders nemen tegen een stijgende zeespiegel aan de voordeur en de groeiende toevoer van water via de grote rivieren, aan de achterdeur. Van 26 maart 2015 t/m 8 januari 2017 in de centrale hal.

**— GEORDENDE RUIMTE,
50 JAAR FLEVOCARTOGRAFIE**

Afscheidsexpositie Jan Schilder, cartograaf van de provincie. Van 17 april 2015 tot en met 27 september 2015 in de Schatkamer.

— LELYSTAD, IDEALE STAD

Tentoonstelling met eigen collectie over 35 jaar Lelystad. Van 9 oktober 2015 tot en met 3 januari 2016 in de Schatkamer.

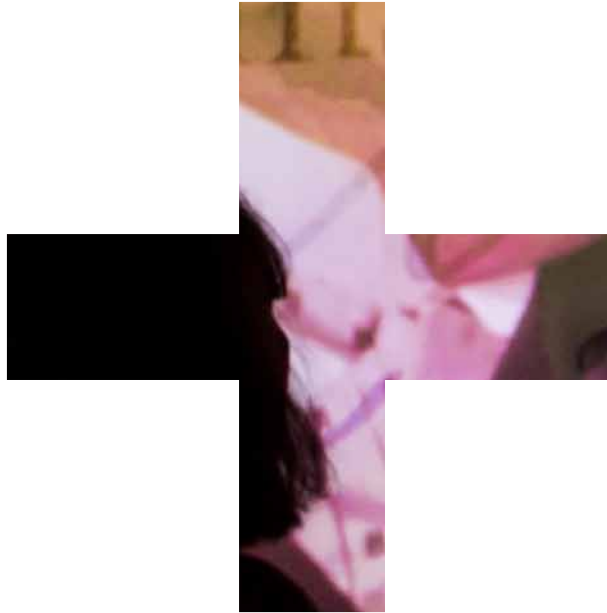

O1.O2
— VASTE
EXPO
SITIES

Het Watertheater werd in het begin van de zomer flink opgeknapt zodat deze voor de zomervakantie weer klaar voor gebruik was.

2015
— JAAR
VAN
WILLY

Je mag hem niet missen. Rechts van de trap naar het stenen tijdperk. Een blauwe klapdeur die een heuse bioscoop schuil houdt, waar het visioen van Lely zeker zo'n vijf keer per dag op het zilveren scherm verschijnt. Hoofd Onderzoek en Collecties Willy van der Most herontdekte de film dit jaar: "Je kijkt over de schouder van Lely mee vanuit het verleden naar de toekomst. Ze bouwen het heel mooi op: het plan uit 1891, de afsluitdijk, die polders die uit het water rijzen, tjaktjaktjak die gebouwen endan die zin van 'In 1986 werd Flevoland een provincie.' Dan realiseer je je als kijker hoe het zuiderzeeproject de jaren overspant. 125 jaar nu. Wat een adem dat heeft."

**"OVER DE
SCHOUDER
VAN LE LY"**

O1.O3

— PUBLIEKS ACTIVITEITEN

— FEBRUARI/MAART

Op 6 februari gaf Marijke Hilhorst, journaliste, columniste, schrijfster en publiciste, een lezing bij Nieuw Land over het schrijven van een familiegeschiedenis, aan de hand van haar boek 'Hoe schrijf je een familiegeschiedenis?'

Van 14 februari tot en met 1 maart vierde Nieuw Land voorjaarsvakantie met o.a. optredens van Moffel en Piertje (schooltelevisie) die een dijk bouwden in Nieuw Land. Verder konden kinderen knutselen en in het Watertheater een Flip de Beer-techniekdiploma halen. Leo Linnartz gaf op 22 februari een lezing over wolven in Nederland. Op 26 februari, vierde Nieuw Land haar tienjarig bestaan. Die dag kon iedereen gratis naar binnen en er werd een korte historische film gemaakt over de geschiedenis van het gebouw.

— APRIL

Gedurende het paasweekende, van 3 t/m 6 april, konden kinderen een paasspeurtocht maken door het museum en een paasei knutselen. Van 18 t/m 26 april was de Nationale Museumweek. Nieuw Land vertoonde in die week oude films uit het archief. Thema van de Nationale

Museumweek was Ons echte goud. Pronkstuk van Nieuw Land was Michelle: het op één na oudste skelet van Nederland. Bezoekers kregen een gratis boekje over Michelle en kinderen maakten een ontdekkingstocht met een speurtocht of audiotour door de tentoonstelling OER! Op 18 en 19 april was de entree één euro.

— MEI

De meivakantie, van 2 t/m 10 mei, stond in het teken van de tentoonstelling Pompen of Verzuipen. Kinderen konden windmolens maken en kleuren, knippen en plakken. De LEGO®-tafel stond klaar voor bijzondere molencreaties en er waren bouwplaten van wipmolens te koop. Op zaterdag 9 en zondag 10 mei werd een doorlopende workshop gegeven waarin kinderen houten windmolens konden bouwen.

— JUNI

Vanaf 24 juni vond in Dronten het tweede deel van de (IFMAF-) opgraving van het scheepswrak uit de 17e eeuw plaats. Vorig jaar zomer was het majolica-sierbord de verrassing van de opgraving: onder de 30.000 voorwerpen in het Nationaal Depot voor Scheepsarcheologie in Lelystad is geen

vergelijkbaar exemplaar aanwezig. Op zaterdag 11 juli was de publieksdag. Kopstuk van dit jaar was de vondst van een gaaf miniatuurkanon van brons op een onderstel. In een scheepswrak is een dergelijke vondst nog niet eerder gedaan.

— JULI/AUGUSTUS

Nieuw Land had een gevuld zomerprogramma van 4 juli t/m 30 augustus. Er waren veel activiteiten in het teken van de tijdelijke tentoonstelling Pompen of Verzuipen. De populaire kinderpresentatie het Watertheater was na een opknopbeurt klaar voor gebruik. Er werden workshops gegeven waarbij kinderen klompbootjes of houten windmolens konden maken. Ook de open dag van de IFMAF-opgraving viel in de zomervakantie.

— SEPTEMBER

Het weekend van 12 september 2015 was de landelijke Open Monumentendag. Het thema van de Open Monumentendag van dit jaar was Kunst en Ambacht. Ook Nieuw Land was één van de deelnemende locaties en was op zaterdag 12 september gratis te bezoeken.

20 september organiseerde Nieuw Land een speciale LEGO®-dag. Er werden drie wedstrijden gehouden: wie bouwt de meest originele boot van LEGO®-stenen?; wie maakt de mooiste kleurplaat; wie raadt hoeveel LEGO®-stenen er in de vaas in Nieuw Land zitten? Op maandag 21 september werden de winnaars van alle drie de wedstrijden via de website en social media bekendgemaakt.

Ieder jaar organiseert Nieuw Land met het Kennistransfercentrum Flevoland de Cornelis Lelylezing. Dit jaar werd de lezing gehouden op

24 september in het gemeentehuis van Lelystad. De lezing had als titel 'De metropoolregio Amsterdam, horen Lelystad en Almere daarbij?' De lezing werd uitgesproken door Anne Joustra, secretaris-directeur van de Stadsregio Amsterdam en ingeleid door de heer Andries Greiner, voorzitter bestuur Genootschap Flevo en oud-lid van het College van Gedeputeerde Staten. Commissaris van de Koning Leen Verbeek trad op als coreferent.

Op zondag 27 september werd in Nieuw Land de OER!-dag gehouden. Met inloopworkshops pijlen maken van vuursteen, en vuur maken. Een kenner vertelde wat je met vuursteen kunt doen. Er was een proeverij en een workshop waarin je leerde geluksbuidels maken. Nieuw Land ontwikkelde samen met Jeugdtheatergezelschap BonteHond en Familiemusea een speciale OER!-tour (audio) voor families. De audiotour is gemaakt voor kinderen om samen te doen met volwassenen. De OER!-tour is sindsdien gratis te beluisteren.

Op 29 september mocht Nieuw Land het kunstwerk 'Nieuw Land Polderseizoenen' ontvangen van kunstenaar Etienne Klinkert. Het geschilderde vierluik is een schenking van de familie Klinkert-Otten aan Nieuw Land en vanaf heden ook daar te bezichtigen.

— OKTOBER

Al jarenlang staat de maand oktober staat garant voor de Maand van de Geschiedenis. Het thema van dit jaar, Tussen droom en daad, leek speciaal voor Flevoland gekozen. En dat zagen we ook terug in beeld en teksten die gebruikt werden door de landelijke organisatie. Flevoland werd het icoon voor 'droom en daad'. Het Flevolands Bureau voor Toerisme werd in 2015 partner van de Maand van de Geschiedenis en dat resulteerde in vele landelijke advertenties over de bijzondere geschiedenis en het verrassende toerisme in Flevoland. Naast het vaste aanbod organiseerde Nieuw Land diverse activiteiten tijdens de maand, zo was er een antiektaxatie door Poekelien Lingbeek (bekend van o.a. Cash op Zolder) en de archivaris gaf diverse rondleidingen in het archief. Ook stapten als vanouds weer een aantal personeelsleden in de rol van het NachtVolk voor een nachtelijke speurtocht door het museum. Tijdens de herfstvakantie waren diverse activiteiten en bezoekers konden de hele dag door plaats nemen aan de 'knutseltafel' voor het maken van een dromenvanger; het bleek een erg populaire bezigheid. Naast de bezoekers die we dit jaar hebben gekregen voor de Maand van de Geschiedenis heeft het ons, dankzij het passende thema, ook erg veel naamsbekendheid opgeleverd. Niet alleen Nieuw Land als het erfgoedcentrum, maar ook Flevoland, als een provincie met een bijzondere historie.

De herfstvakantie, van 17 oktober t/m 1 november, bracht o.a. het allerlaatste optreden van Moffel en Piertje. Op zondag 18 oktober werd in een techniekworkshop een liftje op waterkracht gemaakt. Op de laatste dag van de landelijke Kinderboekenweek, 18 oktober, mocht ieder kind met een kinderboekenweekgeschenk gratis naar binnen. Op 20 oktober gaf de archivaris van Nieuw Land rondleidingen voor belangstellenden in het archief. Vaste prik in de herfstvakantie is NachtVolk. Deze nachtelijke speurtocht in een verduisterd museum vond plaats op woensdag 21 oktober. Bezoekers gingen op zoek naar antwoorden op vragen en vonden de weg mét zaklamp door een donker museum.

Op 29 oktober bezocht de ambassadeur van de Verenigde Staten van Amerika, mr. Timothy Broas, Nieuw Land. Het bezoek was onderdeel van zijn kennismaking met de provincie Flevoland. Na een hartelijk welkom door Laura Bouwmeester, directeur a.i., werd hij rondgeleid in de presentaties over de rijke geschiedenis van Flevoland.

— NOVEMBER

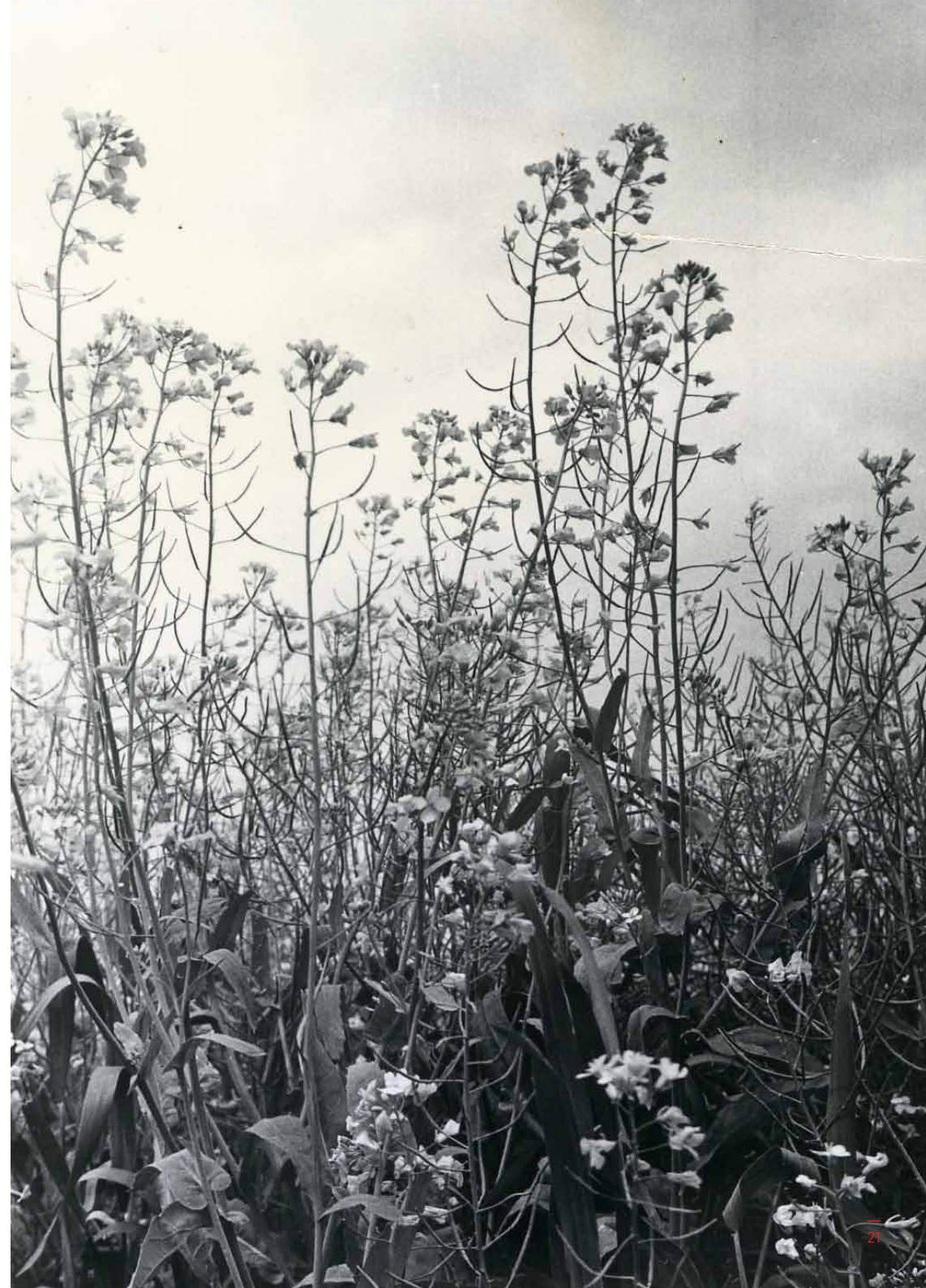
Van dinsdag 3 t/m vrijdag 6 november organiseerde Nieuw Land voor de tweede maal met Waterschap Zuiderzeeland het waterevenement NAT voor leerlingen uit de groepen zes tot en met acht. Workshops werden gegeven door Rijkswaterstaat, Vitens, de KNRM, HKV lijn in water, het Waterschap en de erfgoedinstellingen aan de Lelystadse kust. 467 scholieren bezochten Nieuw Land.

Bijzonder hoogleraar Maritieme Archeologie prof. dr. André van Holk vertelde op zondag 15 november over scheepsarcheologie in Flevoland. Na afloop van de lezing nam drs. Laura Koehler de bezoekers vanuit Nieuw Land mee voor een rondleiding bij RCE, afdeling Maritiem Depot.

Zondag 29 november was er een feestelijke middag vol herinneringen aan Lelystad in Nieuw Land. De middag werd door Nieuw Land en het team van de Facebookgroep 'Herinner je Lelystad' georganiseerd ter ere van het 35-jarig bestaan van Lelystad in 2015 en de tentoonstelling Lelystad, ideale stad in de Schatkamer van Nieuw Land. Er waren foto's en filmbeelden te zien en er werden rondleidingen gegeven. Bezoekers konden hun eigen herinneringen in de vorm van Lelystad-voorwerpen en souvenirs meenemen en tonen aan conservator André Geurts. 141 bezoekers bezochten deze middag.

— DECEMBER

De kerstvakantie, van 19 december 2015 t/m 3 januari 2016, stond in het teken van ontdekken. Kinderen konden meedoen met techniekworkshops en waterworkshops. Schrijfster Anne Pek kwam vertellen over haar boek 'Erop of eronder'. Op een aantal dagen konden kinderen Schatgraven naar cadeautjes in de tentoonstelling Ondergronds. Verder konden zij mooie Nieuwjaarskaarten maken. Nieuw Land stuurde het kaartje op. Ook werd de Kunst- en Antiektaxatie door taxateur Poekelien Lingbeek herhaald na de geslaagde eerste editie in oktober.

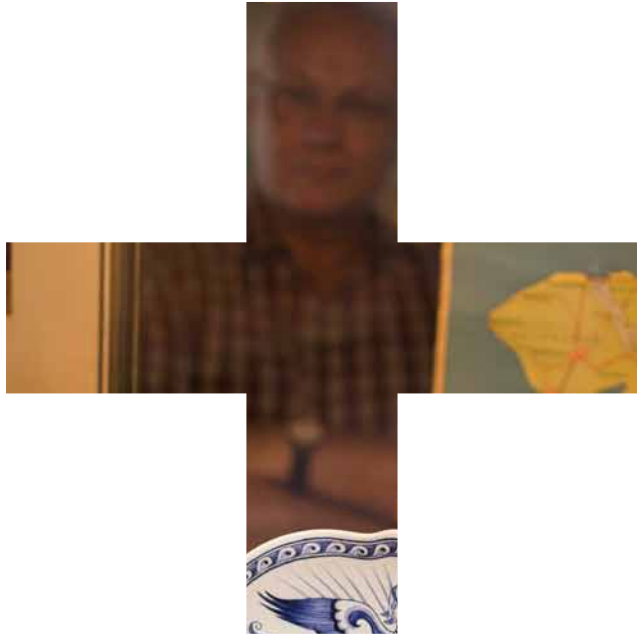
01.04 — EDU CATIE

Educatie richtte dit jaar meer de aandacht op tentoonstellingen. Tentoonstellingen zijn educatieve producten en Pompen of Verzuipen is daar een goed voorbeeld van. Op 26 maart 2015 werd deze tijdelijke tentoonstelling geopend. Het geeft een beeld van de waterstaatsgeschiedenis door de eeuwen heen en verhaalt over de Nederlanders en hun verhouding tot het water. De constante machtsstrijd tussen de uitdijende bevolking die grond opeist en het water dat als een waterwolf hetzelfde voor ogen heeft, maakt Nederland tot wat het is. Watermanagement door de eeuwen heen, van het opwerpen van terpen, het creëren van droogmakerijen en polders tot indrukwekkende waterwerken als de Zuiderzeewerken en de Deltawerken, leidt tot actuele zaken als Ruimte voor de Rivier en de toekomstige strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Een van de achterliggende gedachten achter deze tentoonstelling is dat het de opmaat zou kunnen vormen voor het verhaal dat Batavialand zou kunnen gaan vertellen. Hoe gaat Nederland om met land dat voor 60% onder de zeespiegel ligt en hoe word je als land geroemd in de wereld als het gaat om al die indrukwekkende waterwerken?

De tentoonstelling is gevormd als een enorme steiger, waar de bezoeker hoog begint en langzaam afdaalt naar 'zeeniveau'. Dit verbeeldt de bodemdaling van het land en de stijging van de zeespiegel, dat als een rode draad door de problematiek rond deze strijd tegen het water loopt. Buiten de stelling zijn hands-on activiteiten ontwikkeld die zich meer richten op familiebezoek. Hoewel Pompen of Verzuipen tot begin 2016 zou duren, is deze verlengd tot 2017, waarbij nog meer hands on ontwikkeld gaat worden voor families, de programmering aangepast en meer campagne gevoerd gaat worden. Bovendien wordt er een link gelegd met 2016 als herdenkingsjaar voor de watersnoodramp van 100 jaar geleden rond het Zuiderzeegebied. Dit wordt uitgevoerd met een tentoonstelling van fotograaf Kadir van Lohuizen en een symposium over watersnoodrampen.

01.05 — NAT

Een tweede editie van het evenement NAT trok twee keer zoveel leerlingen van de basisschool, dan die van vorig jaar. In 2015 deden 467 basisschoolleerlingen uit groep 6 t/m 8 mee uit diverse Flevolandse gemeentes. Het project NAT draait om water. De scholieren verbleven een dagdeel in Nieuw Land en volgden acht korte workshops. Die workshops werden gegeven door externe partijen als het Waterschap Zuiderzeeland, Rijkswaterstaat, Vitens, KNRM, HKV Lijn in water, een adviesorganisatie. Maar ook werd stilgestaan bij polders door Nieuw Land, scheepsarcheologie door de RCE en touw knopen door de Bataviawerf. Actief bezig zijn en ondertussen leren over schoon drinkwater, droge voeten, dijkbescherming, de vrijwilligers achter drenkelingen, de waterhuishouding in de polder, was de opzet.

"EEN ZEEUW IN DE ZUIDER ZEE"

Soms biedt een tentoonstelling de kans om een object uit het depot te toveren dat normaal gesproken het daglicht niet zou zien. Conservator en Provinciaal Museumconsulent André Geurts: "De tentoonstelling *Pompen of Verzuipen* besteedt ook aandacht aan het Deltaplan. Dat bood de zeldzame kans om dit Zeeuwse herdenkingsbord te laten restaureren. De afbeelding op het bord is een ontwerp van bekende kunstenaar Eppo Doeve (1911-1981), uitgevoerd in Delfts Blauw door Plateelbakkerij Schoonhoven. Het unieke exemplaar is aangeboden aan ir. F.J.B.G. Geers, het latere hoofd van de Dienst der Zuiderzeewerken, als dank voor zijn rol in de herstelwerkzaamheden na de grote watersnoodramp van 1 februari 1953. Zijn weduwe liet het na aan Nieuw Land. Het maken van een tentoonstelling biedt kansen om weinig getoonde objecten in goede conditie te brengen en daarna in de schijnwerper te plaatsen. Zo krijgt de bezoeker een fraai object te zien en kan het museum na afloop van een presentatie het voorwerp in goede toestand weer terugplaatsen in het museale depot."

2015
— JAAR
VAN
ANDRÉ

O1.06 — MUSEUM JEUGD UNIVERSITEIT

College krijgen van een professor of expert in zijn vak maar dan gericht op kinderen tussen 8 en 12 jaar. Dat is de opzet van de MuseumJeugdUniversiteit op de zondagmiddag. Ook dit jaar trokken de colleges weer leergierige en vraaggrage kinderen die wat meer bagage wilden verzamelen voor hun brede interesse. Het programma zag er als volgt uit:

- zondag 18 januari. Hoe wild is de wildernis? Door Jori Wolf: adviseur landschap en cultuurhistorie bij Staatsbosbeheer;
- zondag 15 februari. Zijn bacteriën en virussen altijd slecht? Door prof. dr. R.A. Coutinho: hoogleraar epidemiologie en bestrijding infectieziekten bij de Universiteit van Utrecht;
- zondag 15 maart. Drones doen onderzoek vanuit de lucht. Door Fred Nederhof: archeoloog en ervaren 'dronepiloot';
- zondag 12 april. Poepen (doe je) op een VOC schip. Door drs. Vibeke Roeper: hoofd cultuureducatie bij Cultuurcompagnie.

O1.07 — ERF GOED EDUCATIE

Erfgoededucatie is een vorm van educatie waar een museum als Nieuw Land de aandacht op vestigt. Voor kinderen is het goed om vanuit hun omgeving naar sporen uit het verleden te zoeken en zo geraakt te worden door hun afkomst om te leren voor de toekomst. Hoe Nieuw Land dit fenomeen verwerkt in het aanbod naar scholen, is een onderwerp dat de educator jaarlijks aan 1^e-jaars studenten van de Reinwardt Academie uitlegt. Voor die HBO-studenten, die leren voor een toekomst in het erfgoed of in een museum, is Nieuw Land een prachtige locatie om te ervaren hoe erfgoededucatie wordt toegepast.

De kennis van erfgoededucatie werd ook gedeeld met erfgoedhuizen door het hele land, tijdens het vakoverleg erfgoededucatie. De educator van Nieuw Land vertegenwoordigde daar Flevoland. Een goede manier om landelijke ontwikkelingen te volgen en gebruik te maken van dit netwerk. Datzelfde gebeurde ook met VSC, netwerk van wetenschapsmusea en science centra. Landelijke musea die wetenschap of techniek in hun aanbod hebben, delen hun expertise met elkaar met het doel kinderen te interesseren voor wetenschap en voor techniek.

O1.08 — DE CULTURELE HAVEN

Sinds 2012 is een cultuurleerlijn in de maak die erfgoed, muziek, theater en beeldende kunst koppelt aan de verplichte lesstof van het basisonderwijs. Uniek is dat de leerlijn ontwikkeld wordt in een nauwe samenwerking tussen Flevolandse culturele instellingen en leerkrachten. Nieuw Land is één van de ontwikkelaars en als kennisinstituut verantwoordelijk voor het maken van de koppelingen tussen lesstof enerzijds en de kunsten anderzijds, middels het cultureel erfgoed van Flevoland. De koppelingen zorgen ervoor dat cultuuronderwijs een vaste plek kan krijgen in het schoolprogramma en zo kan meedraaien als volwaardig vak. De deelnemende scholen zijn erg enthousiast over de leerlijn en de lespakketten waaruit deze bestaat. Ze geven ons onder andere terug dat leerlingen zich erdoor geprikkeld voelen, dat zaakvak-zwakke leerlingen hiermee kunnen uitblinken, dat interesse en participatie van ouders enorm is, dat geschiedenis voor leerlingen betekenis krijgt, dat leerlingen verbanden leren zien, dat leerlingen leren zich durven uiten en plezier hebben in leren. Dat zijn grote winsten voor het onderwijs én voor de participerende culturele instellingen. In 2015 zijn de lespakketten voor de groepen 4 en 5 gereedgekomen en is een start gemaakt met die voor de groepen 1, 2, 7 en 8. Ook is de website met digitale

01.09 — VRIJ WILLIGERS

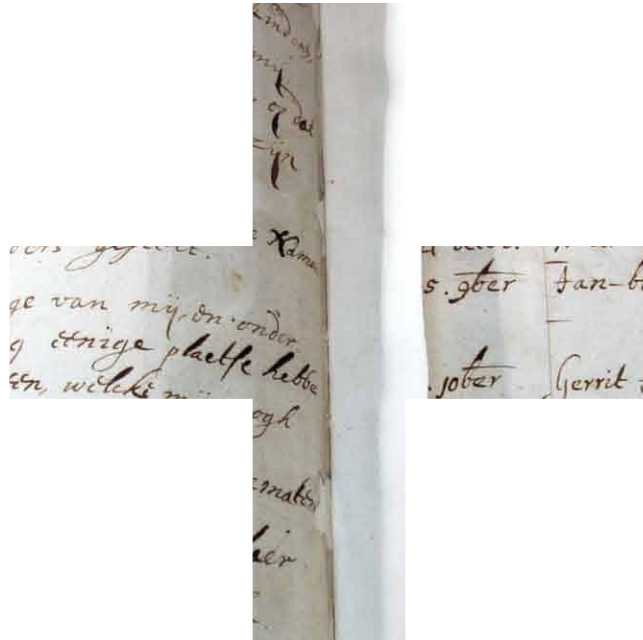
lesomgeving vervolmaakt en heeft de projectweek z'n definitieve vorm gekregen. Daarnaast zijn een aantal sessies deskundigheidsbevordering georganiseerd voor zowel leerkrachten als ontwikkelaars en is het aantal deelnemende scholen toegenomen tot 17. Op meerdere bijeenkomsten over cultuuronderwijs, o.a. door minister Bussemaker, is De Culturele Haven genoemd als één van de beste leerlijnen waaraan landelijk binnen de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit wordt gewerkt.

Vrijwilligers publieksbegeleiding: Aaldert Molenberg, Tineke Heise-Roovers, Wim Koper, Christa Ran, Gerda Cornelissen, Ron Stoltz, Jenny Walet, Kees Bolle, Maarten Schonk, Mirjam van Zuijdam.

O2

— COL LECTIE

[illegible]

10. Januari	Jan Cock ^{Loose}	Willem Janx	Cef. Marritje Jacobs
febr.	Evert	Jan Petersen	Lubbeke Evertse
3 Maert	Gerrit	Andries Gerritse	Jannegje Jacobs
dito	Frans	Bruin Teunise	Dirkje Tijmense
dato	Nelle	Jan Louwen	Esje Gerritse
6 Maj	Lisebeth Janzen	Jan Janx	Lysje Albertse
10 Augusti	Aaltje	Stevn Janx	Dirkje Reijers

Nieuw Land beheerde in 2015 de archieven en collecties van de partners in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Nieuw Land:

- het Rijksarchief in Flevoland;
- de gemeente Dronten;
- de gemeente Lelystad;
- de gemeente Urk;
- de gemeente Zeewolde;
- het Waterschap Zuiderzeeland;
- het Nieuw Land Poldermuseum;
- het Sociaal Historisch Centrum voor Flevoland;
- de provincie Flevoland, het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland.

en van partners waarmee in 2015 een dienstverleningsovereenkomst gold:

- de provincie Flevoland, het Provinciaal Archief;
- de gemeente Noordoostpolder.

De gemeente Noordoostpolder zei in juni 2015 de dienstverleningsovereenkomst op per 1 januari 2016. Noordoostpolder neemt vanaf dan de wettelijke archiefzorg en het archiefbeheer weer in eigen beheer. In samenhang met dit raadbesluit zijn in augustus 2015 afspraken gemaakt over de wijze van beëindiging van de dienstverleningsovereenkomst. Afspraken zijn gemaakt over het jaarverslag, het afronden van het KPI-verslag

en het afwerken van de lopende zaken als goedkeuring van de gemeentelijke archiefverordening, van het besluit informatiebeheer en het calamiteitenplan. Werkafspraken betreffen het verhuizen van de archieven en het aanleveren van de klimaatgegevens van de depots van Nieuw Land, het verwijderen van de documentbeschrijvingen en collectiebeschrijvingen uit de catalogi van Nieuw Land en de berichtgeving over de bewaarplaats van de Noordoostpolderarchieven op de websites van Nieuw Land en de gemeente Noordoostpolder.

Op 10 december 2015 werden alle archieven en collecties van gemeente Noordoostpolder verwijderd uit de archiefbewaarplaats bij Nieuw Land in Lelystad en overgebracht naar VADA te Nijverdal. De Permanente Commissie Bouwzaken Archiefinspecteurs heeft de bewaarplaats bij VADA getoetst aan de wettelijke eisen voor een archiefbewaarplaats. Per 15 november 2015 is mw. E. Vermeeren-de Jonge benoemd tot gemeentearchivaris van de Noordoostpolder.

De provincie Flevoland zal met de wettelijke archieftaak participeren in de GR Het Flevolands Archief. In 2015 was Nieuw Land de archiefbewaarplaats van de provincie Flevoland. Provinciearchivaris is mw. drs. I.E.C.M. Broos, adjunct is mw. C. Menting MA.

In 2014 is door het bestuur en de partners van de GR Nieuw Land besloten gezamenlijk te werken aan een herziening van de GR Nieuw Land in een GR het Flevolands Archief en de taken van deze GR te beperken tot het beheer van de archieven van de overheidspartners. Het is de bedoeling dat de particuliere partners, de Stichtingen Nieuw Land (Poldermuseum) en de Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders (Sociaal Historisch Centrum voor Flevoland) uit gaan treden uit de GR en deel gaan nemen met hun collecties aan de Stichting Erfgoedpark Batavialand. De provincie is voornemens met zijn archieftaak partner te zijn in de GR Het Flevolands Archief. Over de uitvoering van de provinciale taken die thans bij de GR Nieuw Land zijn belegd, maar niet tot het archiefbeheer behoren, is de provincie voornemens in de zomer van 2016 een besluit te nemen. Het gaat hierbij om het beheer van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland (sinds 2004 belegd bij de GR Nieuw Land), de coördinatie van het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten van Flevoland (sinds 2005 belegd bij de GR Nieuw Land) en wel/niet subsidiëren van de IFMAF (van 2005-2014 gesubsidieerd door de provincie, de bijzonder hoogleraar Maritieme Archeologie is in dienst van Nieuw Land).

O2.O2 — STUDIE CENTRUM & PUBLIEKS ACTIVITEITEN COLLECTIES

In het Studiecentrum kunnen de onderzoekers en bezoekers van Nieuw Land de handboekery en recent verschenen tijdschriften inzien en de bruikleen-bibliotheken raadplegen van de afdelingen Flevoland van de Nederlandse Genealogische Vereniging en de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. Hier staan enkele bijzondere collecties: aanwinsten, publicaties die exposities ondersteunen, de boeken en rapporten van het Steunpunt Archeologie en (jonge) Monumenten van Flevoland en een genealogische bruikleencollectie van Willy van der Most.

In het Studiecentrum worden ook rondleidingen gegeven en educatieve activiteiten verricht waaronder lessen mediawijsheid voor het basisonderwijs, Vooroudersprekuren, Archeologische Spreekuren en cursussen Oud Schrift en Stamboomonderzoek voor volwassenen. In het kader van een lessenreeks op basisscholen in Dronten en Zeewolde, met als onderwerp De Bewaarplaats, is bij Nieuw Land door de archivaris een les verzorgd in het depot en het studiecentrum.

Bibliothecaris Caroline Hoek was coördinator van het project Mediaspoor, dat voor verschillende

basisscholen werd uitgevoerd om kinderen te leren wat een archief is en ze mediawijs te maken.

Het hoofd Collecties en Onderzoek gaf een cursus Stamboomonderzoek (voor beginners) aan twintig cursisten. Deze bestond uit tien lessen op de vrijdagochtend en een afsluitend bezoek aan de Nederlands genealogische Vereniging te Weesp. De conservator verzorgde voor zestien deelnemers een cursus 'Oud Schrift (voor beginners)'. Deze bestond uit acht bijeenkomsten op vrijdag en een facultatieve lezing op 18 december door Arent Vos (RCE, Lelystad) over de Batavia-schipbreuk in 1629.

Voor de cursussen Stamboomonderzoek en Oud Schrift ontstond een wachtlijst. Getracht wordt in 2016 opnieuw de cursussen aan te bieden. Het Archeologisch Spreekuur werd door zes mensen bezocht, een medewerker van de gemeente Almere meldde de vondst van een ijzeren vlet in het Kotterbos. Ook werd nog melding gemaakt van een metaalvondst door een detectorzoeker bij het havenhoofd Kop van het End.

O2.O3 — PRESENTATIES STUDIECENTRUM

Kleine presentaties vinden plaats in de Studiecentrumvitrine. In 2015 waren dit:

— VAN NOVEMBER-2014 - 19 APRIL

archeologische vondsten en (reproducties van) historische kaarten betreffende de Schans van Kuinre;

— VAN 20 APRIL - 21 JUNI

‘Het ideale tekstbordje’. Zes objecten werden tentoongesteld, elk voorzien van drie bijschriften: één door de collectiebeheerder, één door een educatiemedewerker en één door een vrijwilliger/bezoeker. Bezoekers, medewerkers en vrijwilligers van Nieuw Land werden uitgenodigd per object aan te geven welk tekstbordje zij het meest aansprekend vonden. Op 12 mei werd tijdens een plenaire bijeenkomst van personeel en vrijwilligers van Nieuw Land de uitslag van de stemming bekend gemaakt. Die gaf geen duidelijke voorkeur te zien voor een bepaalde tekstschrijver;

— VAN 25 JUNI - 29 SEPTEMBER

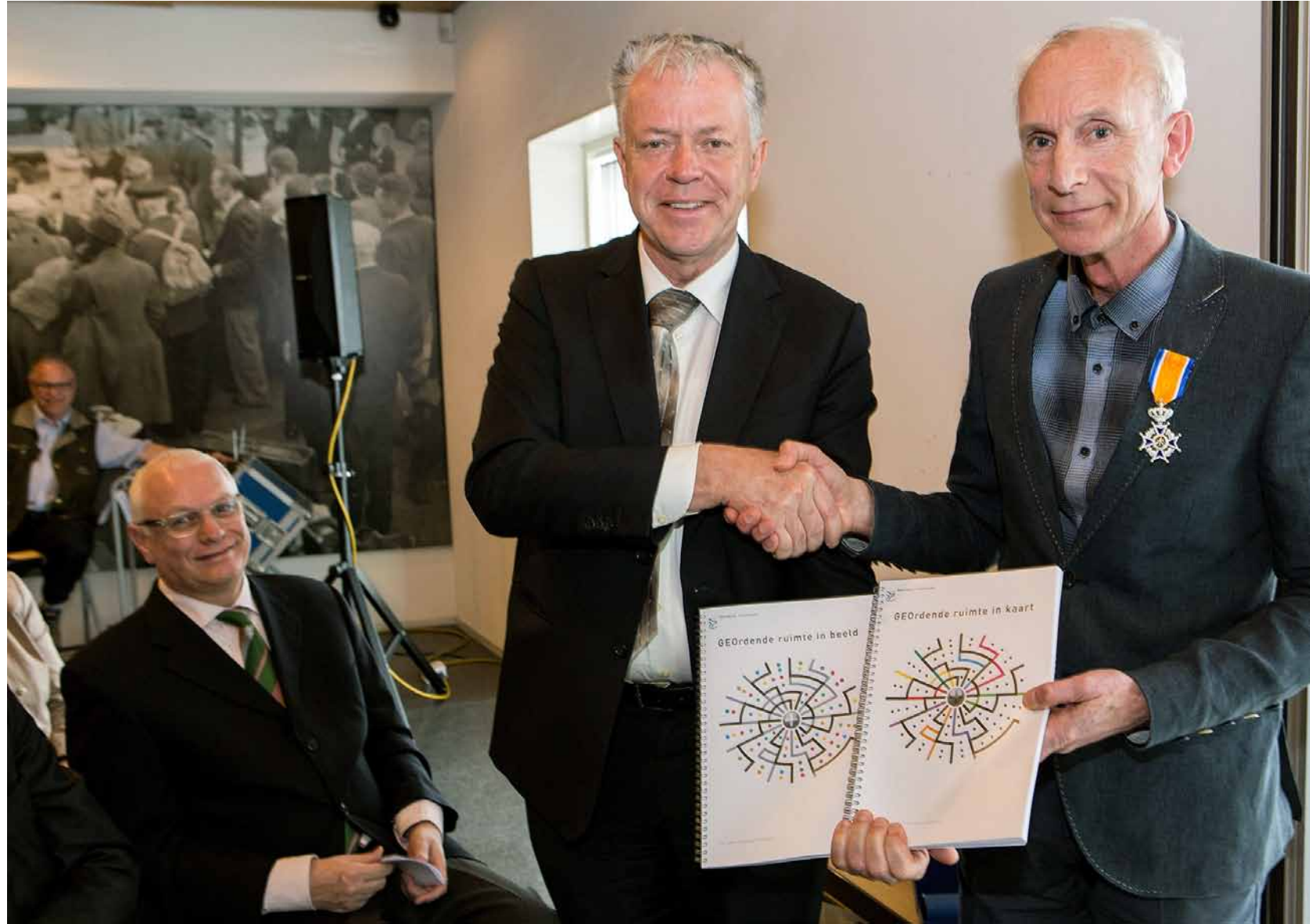
‘Een oor aangenaaid’ met museale en archeologische objecten met een oor. Doel van deze presentatie was om de bezoekers met andere ogen naar objecten te laten kijken.

Jan Schilder, cartograaf en graficus van de provincie Flevoland, werd door zijn werkgever in de gelegenheid gesteld om — naar aanleiding van het deponeren van (digitaal) provinciaal kaartmateriaal bij Nieuw Land en van de schenking van zijn eigen collectie (carto)grafische objecten en documenten aan het museale depot van Nieuw Land — de tentoonstelling GEOrdende ruimte in beeld. 50 jaar Flevokartografie te ontwikkelen.

De expositie vormde de Nederlandse opmaat tot het ‘International Map Year 2015-2016’.

De tentoonstelling werd geopend door de Flevolandse Commissaris van de Koning Leen Verbeek op 17 april. Tijdens deze bijeenkomst vond de overdracht van digitale provinciale kaarten en van de Collectie Jan Schilder plaats, voerden mw. drs. Willy van der Most, prof. dr. Ferjan Ormeling en Jan Schilder het woord, en presenteerde de laatste een tweedelig publicatie over zijn werk en de ontwikkeling van de Flevokartografie. Als verrassing reikte Bort Koelewijn, burgemeester van Kampen, Jan Schilder een koninklijke onderscheiding uit. Bij de tentoonstelling verscheen een begeleidend

gidsje dat gratis verkrijgbaar was en Jan Schilder en de conservator van Nieuw Land verzorgden verschillende rondleidingen voor geïnteresseerden. De einddatum van de expositie GEOrdende ruimte was 27 september.

In de aanloop naar de ontmanteling van de Schatkamerexpositie GEOrdende ruimte in beeld werd besloten een grote vitrine met (karto) grafische objecten uit de Collectie Jan Schilder een plaats te geven in het Studiecentrum. Vanaf 30 september kon het publiek deze nieuwe uitstalkast bekijken.

Lelystad, ideale stad was een Schatkamertentoonstelling over de eerste ontwikkelingsjaren van Lelystad. Aanleiding voor deze expositie, was het feit dat 35 jaar geleden de gemeente Lelystad werd ingesteld. De opening van de tentoonstelling Lelystad, ideale stad, vond plaats op 8 oktober. Het evenement 'Lelystaddag' op 29 november was een groot succes omdat veel bewoners van het eerste uur zichzelf en anderen herkenden in de tentoonstelling en de gelegenheid hadden tot vragen stellen, maar ook tot het ophalen van herinneringen met oud-buurtgenoten. De einddatum van de tentoonstelling was 3 januari 2016.

Bij uitzondering mochten publiek rondleidingen krijgen 'achter de schermen' in de depots.

De conservator verzorgde drie rondleidingen in het museale depot voor klanten van verzekeringsmaatschappij Univé; neven en nichten van Hans Maris en oud-bestuursleden van Rotary-afdelingen in Noord-Nederland.

De beheerder van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten verzorgde rondleidingen in zijn depot voor Vrienden van Nieuw Land tijdens de Vriendendag; cursisten Stamboomonderzoek; medewerkers van het Waterschap Zuiderzeeland; de families De Vries en Rijpma die het Archeologisch Spreekuur bezochten en voor een groep kinderen van Youtech VIP- kids.

De beheerders van het archeologisch en het museale depot informeren het publiek over de reikwijdte van de collectie van Nieuw Land in het programma Radiopraatjes in Goedemorgen Flevoland op zaterdagochtend, Omroep Flevoland. Daarbij wordt aandacht gevestigd op het bijzondere erfgoed en de musea van Flevoland. In de hal van Nieuw Land worden ze geëxposeerd. Een greep uit de onderwerpen die in 2015 aan bod kwamen:

- Kaart van Holland van Jacob van Deventer, 1570;
- Botfragment van een reuzenhert;
- Stokpasser;
- Karel Doormanweg (Noordoostpolder);
- De Driekap: Nieuw Land Informatiecentrum.

In 2015 bezochten 342 personen het Studiecentrum (excl. Medewerkers van Nieuw Land). In 2013 waren dit er 334 en in 2014 358. Het aantal aanvragen per telefoon was 176 en per e-mail 421. Ter vergelijking in 2013 was dit aantal respectievelijk 202 en 456 en in 2014 141 en 366. Schriftelijke verzoeken per brief waren er in 2013 en in 2014 elk slechts één keer.

2015
— JAAR
VAN
HENK

Voor de tentoonstelling Lelystad, Ideale Stad, in de Schatkamer, dook onderzoeker Henk Pruntel een vrijwel onbekend stadsplan op van de architect Cornelis van Eesteren. "Het was een mooie puzzel voor Lelystedelingen. Het plan is grotendeels ongerealiseerd. Maar twee dingen zijn nog herkenbaar. Wat in Van Eesterens plan het eerste stukje woningbouw is, is thans Het Jagersveld, het duurste stukje Lelystad, met dus de oudste riolering van de stad. De stippellijn is het tracé van de autosnelweg die vanuit Zwolle via Kampen en Lelystad de Markerwaard in zou gaan. De weg is nooit gerealiseerd, maar de ruimte die ervoor was gereserveerd, is grotendeels bewaard gebleven. Op de satellietkaart van Google Maps kun je het traject nog duidelijk zien. Sinds twee jaar woon ik daar nu. Dankzij Van Eesteren direct aan een prachtige brede groene strook. Een open ruimte vol geschiedenis. Net als de hele polder eigenlijk."

**"WONEN OP HET GROENE
ERFGOED VAN VAN EESTEREN"**

O2.O4

— TOEGANKELIJKHEID

COLLECTIES

CATALOGUS ATLANTIS 5.0

Alle archieven en collecties die door Nieuw Land worden beheerd, worden toegankelijk gemaakt via Atlantis 5.0 op collectieniveau en per stuk. Deze twee catalogi zijn online beschikbaar via de site van Nieuw Land. In 2015 zijn — met het oog op de ontvlechting van de collecties van de verschillende partners van Nieuw Land — alle records waar meerdere collecties aan hingen gesplitst. Dit hield in dat handmatig meer dan 30.000 records moesten worden aangepast. Het totale aantal documentbeschrijvingen op 31 december 2015 in de catalogus was 282.991, het totale aantal collectiebeschrijvingen was 1.292.

CONSERVATOR

De conservator heeft een inventarisatie gemaakt van de Collectie Jan Schilder. Met vrijwilliger Lein Gilde werd in de zomermaanden een begin gemaakt met de ontsluiting van de opgerolde kaarten en in samenwerking met de beheerder van het archeologisch depot, Dick Velthuisen, werden begin december de bodemprofielen gefotografeerd, als opmaat tot nadere ontsluiting van deze objecten.

De conservator werkte mee aan 'Verborgene museumschatten', een televisieprogramma voor Omroep Flevoland en RTV Utrecht, mede

mogelijk gemaakt door de Museumvereniging.

Op 6 augustus werden opnames gemaakt in en om de polderschuur en in het Depot Museale voorwerpen.

BEHEERDER PROVINCIAAL DEPOT VOOR BODEMVONDSTEN VAN FLEVOLAND

Alle vondsten van de opgraving in het Kotterbos zijn ingevoerd in de catalogus (TMS) en opgeborgen in het depot. En ook de in 2014 overgedragen vondsten van AWN-lid Wies Kreukniet (600 kilo) zijn uitgezocht en – voor zover relevant – ingeschreven, opgeborgen en gemeld in het landelijk data systeem ARCHIS.

Een groot aantal vondsten is gefotografeerd en op vondstniveau ingevoerd in TMS. Een selectie van dozen is gecontroleerd, geordend en waar nodig omgepakt en een groot aantal digitaal aangeleverde archeologische rapporten zijn op de server gezet.

Er is een begin gemaakt met het scannen van de grote voorraad tekeningen. De bodemkaarten van Noordoostpolder en Oostelijk Flevoland zijn gereed en op de server geplaatst.

VRIJWILLIGERS

Een belangrijke bijdrage aan het toegankelijk maken van de archieven en collecties wordt geleverd door de vrijwilligers: Kees Bolle, George Buijsrogge, Enno Cappelhof, Lein Gilde, Jaap van der Guchte, Tineke Heise-Roovers, Ynze van der Honing, Jaap Hospers, Diny Kaptein, Lidy Kutschruter, Harm Lahuis, Marion van der Meer, Aaldert Molenberg, Peter van Oijen, Truida van Santen, Bart Schultze, Leo Smolzak, Truus Visser en Piet Voermans.

DEPOTS, ARCHIEFBEWAAARPLAATSEN EN MUSEALE OPSTELLINGEN

Nieuw Land beschikt over verschillende depots voor de bewaring van de archieven c.q. collecties. De archiefdepots 2.01, 2.04 en 3.01 hebben gezamenlijk een capaciteit van circa 5.430 strekkende meter archief. Het quarantainedepot, waar nieuw verworven archieven worden bewaard alvorens ze materieel bewerkt en toegankelijk gemaakt worden, biedt ruimte aan circa 320 strekkende meter archief.

Elke maand vindt er een interne controle plaats van de depots waarbij met name de klimaatkasten grondig worden gecontroleerd. Elk jaar wordt er ook onderhoud verricht aan deze klimaatkasten. Ze worden dan

uitgebreid gecontroleerd op onder meer zogenaamde F-gassen en op de werking van de condensatoren en compressors. In oktober is de klimaatbeheersing van archiefbewaarplaats 2.01 gestoord geweest waardoor gedurende een halve maand de wettelijke vereiste normen niet gehaald zijn.

In het kader van de ontwikkeling van het e-Depot is in een aparte projectgroep gewerkt aan de totstandkoming van een programma van eisen voor het ontwerp van een collectiebeheersysteem. In 2015 vond een Europees aanbestedingstraject plaats en De Ree Archiefsystemen is gekozen om het cbs te ontwikkelen. Uit naam van Nieuw Land heeft eerst Stella Mechelse, later Elsbeth Groothedde deelgenomen aan de projectgroep.

Een groot deel van de collectie ontginnings- en landbouwmachines bevond zich begin 2015 op het buitenterrein van Nieuw Land. Omdat dit terrein vrijgemaakt moest worden voor de bouw van het Conserveringsstation IJsselkogge, zijn de machines begin mei naar een opslagplaats op industrieterrein Noordersluis te Lelystad gebracht. Nieuw Land beschouwt deze locatie als een tijdelijke stalling. In het voorjaar vonden vergeefse verkenningen plaats om de machines onder te brengen bij het Mechanisch Erfgoedcentrum (MEC) in Dronten of in een boerderij ten oosten

van Lelystad die eigendom is van de Wageningse universiteit. In juni kwamen gesprekken op gang met de Stichting Behoud Oude Technieken (BOT) in Almere. Hier zijn mogelijkheden voor onderbrenging en presentatie van de machines. Over de condities en voorwaarden moeten nog definitieve afspraken worden gemaakt.

BRUIKLENEN

Uit het Museale Depot van Nieuw Land werden diverse bruiklenen verstrekt zoals onder meer tekeningen van Peter Dorleijn over de Zuiderzeevervisserij, aan Museum Schokland, ten behoeve van de expositie 'Zuiderzeevervisserij in beeld. Tekeningen van Peter Dorleijn' (bruikleenperiode 15 november 2015 t/m 15 april 2016).

Het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland verzorgde diverse bruiklenen waaronder de lopende bruiklenen aan museum Schokland, Nieuw Land, en Tenet-t.

Voor de geplande tentoonstelling Archeologie Uit Uw Achtertuin in het RMO hebben drie gemeenten uit Flevoland een verzoek ingediend om een object uit de gemeente te mogen leveren, de nodige administratie wordt door het PDB van Flevoland verzorgd.

O2.O5

— SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN IN KADER VAN DE GR

ARCHIEFINSPECTIE

De archivaris heeft concept-vernietigingslijsten voorzien van op- en aanmerkingen en in sommige gevallen gevraagd om een bedrijfsmatige controle.

OVERBRENGINGEN, SCHENKINGEN EN/ OF MATERIEEL BEHEER VAN ARCHIEVEN EN COLLECTIES

Overgebracht naar / geschonken aan gemeentelijke bewaarplaatsen in Nieuw Land en/of materieel verzorgd en/of toegankelijk gemaakt door medewerkers en vrijwilligers van Nieuw Land zijn archieven van diverse Flevolandse gemeenten en organisaties en particulieren. Voorbeelden:

- Nederlandse Christen Vrouwenbond en Passage
- Christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging, afd. Lelystad,
- Aartsdiocesane Boeren- en Tuinders Bond, afdeling Creil,
- Centraal Diergeneeskundig Instituut, afd. preparaten en laboratoriumonderzoek, glasnegatieven
- Verordeningenblad voor het bezette Nederlandsche gebied

MUSEALE BEWAARPLAATS STICHTING NIEUW LAND

De belangrijkste aanwinsten in 2015 waren:

- twintig foto's van de Oostvaardersplassen, gemaakt door Ruben Smit tijdens de productieperiode van de film 'Nieuwe Wildernis' (aankoop);
- een collectie objecten en documenten betreffende de Flevokartografie en de daaruit voortgekomen topografiek en kartografiek, alsmede de inspiratiebronnen van het kartografisch en grafisch werk van J.A. Schilder (schenking van de heer J.A. Schilder te Kampen);
- een cliché van een dijksluiting met caisson (schenking van de heer C. Spelbrink te Lelystad);
- het door Etienne Klinkert geschilderd vierluik 'Nieuw Land: polderseizoenen' (schenking van de fam. Klinkert-Otten te Lelystad);
- tien scheepsmodellen, gemaakt door M.J. Hoek (schenking van de heer A. Hoek te Biddinghuizen);
- een reproductie van een aquarel van Thijs Damsma, door Rijkswaterstaat aangeboden bij de officiële opening van de aangepaste Oostvaardersdijk op 26 mei 2005 (schenking van de gemeente Lelystad/de heer T.P. Groeneveld).

PROVINCIAAL DEPOT VOOR BODEMVONDSTEN VAN FLEVOLAND

- het Groninger Instituut voor de Archeologie heeft vondsten en documentatie overgedragen betreffende 35 jaar onderzoek naar de vindplaatsen van de Swifterbantcultuur.
- gerestaureerd vondstmateriaal is retour gekomen van Archeoplan (aardewerk) en RESTAURA (fragment vlechtwerkfuik).

SOCIAAL HISTORISCH CENTRUM VOOR FLEVOLAND. EEN GREEP UIT DE SCHENKINGEN:

- op 2 juni schonk Elsbeth Volker uit Deventer materiaal over haar oudoom ir. Adriaan Volker. Tot de schenking behoren een album met foto's van de inundatie van de Wieringermeer, de folder 'Les travaux du Zuyderzée', 'De afsluitingswerken van de Zuiderzee' van ir. W. Kamp en een lezing van Adriaan Volker over Hansje Brinker. Een fotoalbum van Adriaan Volker in Japan en een boek over het geslacht Volker zijn gescand door vrijwilliger Leo Wolczak. Al het materiaal is beschreven door Bart Schultz;
- op 23 oktober schonk Jan Poelhekke uit Lelystad een enveloppe met foto's, die op 28 mei 1988 waren gebruikt voor de reünie van

O2.06 — OVERIGE PROJECTEN

de eerste bewoners van Lelystad, 1 oktober 1967-1 oktober 1968. Het zijn vooral foto's van Henk Hutten gebruikt voor 'Tijdje terug' in het *Lelystadsblad* en *Lelystads Dagblad*. Ook schonk hij een aantal bijdragen voor 'Gastenboek', een rubriek in het *Lelystadsblad* uit 1981-1982 waarin bewoners van Lelystad hun visie duidelijk konden maken;

- op 29 januari ontvangen van Evert de Boer, Luttelgeest: folders, brochures, krantenknipsels bezoek koningin aan de polder, boeken zoals: Waarheen de wind je waait: vijf grote land- en kunstwerken in Flevoland de verbeelding kunst landschap natuur 1, 75 years of aerospace research in the Netherlands 1919-1994, agrarische boekjes over ziekten en plagen, jaarverslag 1990 t/m 1995 van de hoofdafdeling sociaal economische Stedebouwkundige Ontwikkeling;
- op 12 augustus per post ontvangen twee boeken Polderwerkers: het verhaal van de Noordoostpolder-pioniers en Verbeelding in Flevoland;
- op 3 december ontvangen van D. Klaarwater te Lelystad, Katern Flevo Parool over de Flevolijn, woonwensenformulier Almere, Reglementen & tarieven Luchtvaartterrein Lelystad, mapje Holborn Lelystad met foto's van woningen, Brochure over wijk de Botter

te Lelystad, 2 folders voetspoor Harderhaven –Ketelhaven en Ketelhaven-Lelystad, kaart met de Flevolijn afgebeeld, Flevobericht 145, Oriëntatienota allochtone bevolkingsgroepen in Almere Deel 1+2, rijp rapporten, Draaiboek van te betreffen maatregelen m.b.t. de start van de bewoning van Almere-Stad per 1 juni 1980, brochure modelwoning Lelystad Woningtype cr en gf, brochure organisatieschema van de RIJP.

DTR

Als Rijksarchief in de provincie participeert Nieuw Land samen met het Nationaal Archief en de andere rijksarchieven in de provincie in het project DTR (Digitale Taken Rijksoverheid). In het kader van DTR werkpakket 3 is de rch's de gelegenheid geboden om een deel van hun archieven te digitaliseren. Nieuw Land heeft gekozen voor het (laten) digitaliseren van het archief van de Directie van de Wieringermeer (Noordoostpolderwerken).

ARCHIEF KPI'S

In januari 2015 heeft de gemeentearchivaris van Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde en de archivaris van het Waterschap Zuiderzeeland het verslag van de Archief KPI's 2014 aangeboden. Eind 2015 zijn de gemeenten en het waterschap verzocht om de vragenlijst Archief KPI's 2015 in te vullen.

VERVREEMDING - WABO-DOSSIERS

Met de provincie Flevoland heeft overleg plaatsgevonden over de overdracht van diverse WABO-dossiers naar de gemeenten (nadat het bevoegd gezag van de provincie is overgegaan op de gemeenten). Afgesproken is dat stukken gevormd door de provincie vanaf 01-01-2014 in digitale vorm worden verzonden naar de gemeenten ter archivering aldaar. De provincie Flevoland besloot

ter vervanging voor deze stukken; de analoge stukken zijn daarom vernietigd.

GR OFGV

In 2015 is het verslag van de Archief KPI's 2014 door de archivaris van Lelystad aangeboden aan de GR.

GR OMGEVINGSDIENST NOORDZEEKANAALGEBIED

In 2015 heeft de gemeente Lelystad een Dienstverleningsovereenkomst gesloten met de GR Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied waarin Lelystad aan deze GR de opdracht geeft om BRZO-taken uit te voeren (taken voortvloeiend uit de Wabo voor wat betreft milieuonderdelen en taken uit de Wet milieubeheer voor bedrijven in de gemeente Lelystad). De genoemde GR wil uitsluitend digitaal werken en is voornemens papieren archiefbescheiden, gevormd vanaf 1 juli 2015 te vervangen door digitale reproducties en te vernietigen.

GR SOCIAAL DOMEIN FLEVOLAND

Op 1 januari 2015 is de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland in werking getreden. Deelnemende gemeenten zijn Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. Het archiefbeheer van deze GR is neergelegd bij het Stadsarchief van Almere.

GR VEILIGHEIDSREGIO FLEVOLAND

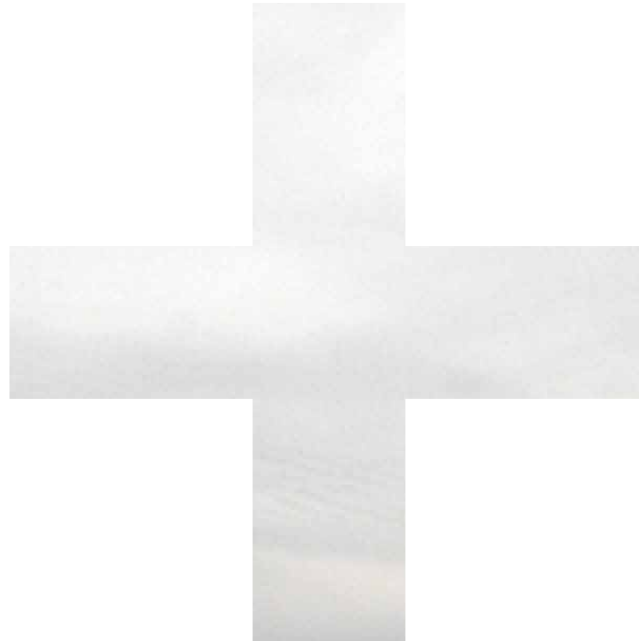
In 2015 is het verslag van de Archief KPI's 2014 door de archivaris van Lelystad aangeboden aan de GR. De dossierinventaris Brandweer Lelystad is administratief geselecteerd ter vervanging, vernietiging en vervreemding.

LIDMAATSCHAPPEN BRANCHEVERENIGINGEN

Nieuw Land is uit hoofd van zijn collectietaak lid van de volgende verenigingen en instellingen:

- *BRAIN* (Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland);
- *Gebruikersoverleg Atlantis 5.0*;
- *Nederlands Fotoinstituut (NFI)*;
- *NORAA* (Nationaal Overleg van Regionale Audiovisuele Archieven).

O3 — ONDER ZOEK

O3.01 — ANWB TOERISTISCHE INFORMATIE BORDEN

Op 24 april 2015 is op parkeerplaats Aalscholver langs de A6 door Commissaris van de Koning Leen Verbeek en hoofddirecteur van de ANWB Frits van Bruggen één van in totaal acht informatieborden onthuld. De borden staan op parkeerplaatsen langs de A6 in de provincie Flevoland en geven informatie over het ontstaan van de polder en specifieke informatie over de locatie. De acht parkeerplaatsen waar een toeristisch informatiebord is geplaatst zijn: Lepelaar, Oeverwal, De Abt, Wellerzand, Lemsterhop, Han Stijkel, Rivierduinen en Aalscholver. De borden zijn gemaakt door de ANWB, afdeling Toeristische Bewegwijzering in samenspraak met RWS Midden Nederland en Nieuw Land. De realisatie kwam tot stand door financiële bijdragen van de provincie Flevoland, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het ANWB-fonds. Het onderzoeksteam van Nieuw Land verzorgde de teksten en de illustrering van de borden.

O3.02 — HISTORISCHE SCHEURKALENDER 2016

Voor de uitgave van de Historische Scheurkalender 2016 zijn er drie vraagstellingen aangeleverd over de eerste bewoners van Flevoland, een spectaculaire zoölogische ontdekkingen in Luttelgeest in 2013 en een uitspraak van een Nederlandse ingenieur en hoogleraar. Wie was hij, en in welk jaar deed hij zijn voorspelling?

O3.03 — BATAVIALAND PROJECTEN

In het kader van Batavialand in Oprichting zijn medewerkers van Nieuw Land in projectgroepen gaan werken aan de programmering van het erfgoedpark der Lage Landen. Zo zijn er projectgroepen Modelbouwtentoonstelling, Batavia op het land, Honderd jaar Zuiderzeewet en Conservering IJsselkogge.

Batavialand is voornemens in 2018 te herdenken dat honderd jaar eerder de Zuiderzeewet (de Wet tot afsluiting en gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee) is aangenomen door de Staten-Generaal. In dit kader wil Nieuw Land/Batavialand het congres Polders in de Wereld organiseren en een website presenteren die basisinformatie verschaft over polders wereldwijd. In 2015 is voorbereidend onderzoek gedaan in de foto- en dia-archieven van Adriaan Volker en is studie gemaakt van geo-gebaseerde software waarmee de website gebouwd zou kunnen worden. Hiervoor is onder meer een bezoek gebracht aan Rotterdam bij Crimson Architects omdat hier de INTI-website new towns beheerd wordt en deze model zou kunnen staan voor de polderwebsite. Ook is in 2015 het tentoonstellingsconcept gemaakt voor de IJsselkogge die in 2016 geconserveerd zal worden in een conserveringsstation op het voorterrein van Nieuw Land/Batavialand.

"ER STAAT IETS TE GEBEUREN"

Voor je in Nieuw Land een officieel woord kunt uitbrengen, moet je eerst langs de geboren en getogen Amsterdamse Imke Bobeldijk. Als algemeen medewerker Publieke Dienstverlening beheert zij de zalen waar menig toekomstplan wordt gesmeed. In 2015 woonde ze zelf vanuit de OR ook menig bestuursvergadering bij in de Zuiderzeezaal, waar het onderwerp Batavialand geregeld over de zeven meter lange tafel ging. "Er staat iets te gebeuren. Dat voel je en dat moet ook. Het echte Batavialand zal ik niet meemaken, want juni 2017 ga ik met pensioen." Dan kan ze gaan genieten van haar dan vierjarige kleinzoon. En het water op. Een veertien meter lang zeiljacht in de Lelystadse haven is tevens haar woonadres. "We hoeven nooit in te pakken, gewoon wegwezen."

2015
— JAAR
VAN
IMKE

O3.04 **— FLEVOLANDS** **GEHEUGEN**

FlevolandsGeheugen.nl is dé verhalenwebsite van Flevoland, in 2006 tot stand gebracht met steun van de Mondriaanstichting. Het is de site waarop fragmenten worden gepubliceerd uit alle interviews die de onderzoekers van Nieuw Land afnemen ten behoeve van hun presentaties en publicaties. Bezoekers zijn in de gelegenheid om zelf ook verhalen te plaatsen en te reageren op de geplaatste verhalen van anderen.

In 2015 zijn interviews toegevoegd aan de website en hebben gesprekken plaatsgevonden met de host Driebit over een noodzakelijke c.q. mogelijke update van de Ginger-software.

O3.05 **— ERFGOED** **COMMISSIE** **FLEVOLAND**

Vanuit het SAMF is een Erfgoedcommissie Flevoland ontstaan die reeds geruime tijd de gemeente Lelystad adviseert over het erfgoedbeleid van de gemeente. In deze commissie hebben zitting Rob Bakelaar, Ans van Berkum, André van Holk, Henk Pruntel en Dick Velthuizen. Henk Pruntel is notulist geworden van de commissie. Willy van der Most is secretaris.

O3.O6 — WETENSCHAPPELIJKE + VOOR ONDERZOEK

De wetenschappelijke + voor onderzoek is een extra bovenlaag bovenop het reguliere wetenschappelijke onderzoek dat Nieuw Land uitvoert. Het is een onderzoeksprogramma dat van 2005-2013 is gefinancierd door de provincie Flevoland en Nieuw Land in staat stelde om jaarlijks vier promovendi in dienst te nemen en zo het netwerk met de hogescholen en universiteiten in Nederland uit te breiden en te versterken.

Medewerkers van Nieuw Land voeren gesprekken met promovendi en hebben zitting in de begeleidingscommissies. Van de onderzoeksresultaten worden vertaalslagen gemaakt naar producten voor een breder publiek, bijvoorbeeld door de resultaten te verwerken in tentoonstellingen of apart uit te geven in samengevatte vorm in het Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland.

In 2015 verschenen van Herman de Liagre Böhl de biografie van Han Lammers, 'Een Amsterdammer in de polder', en van Steffen Nijhuis het proefschrift 'Architecture and the Built Environment. GIS-based Landscape Design research', verdedigd aan de TU Delft. De laatste is een promotie die gestart was toen de samenwerking met de TU Delft op gang kwam in 2006 voor de Nederlands- en Engelstalige 'Polderatlas'.

Zeven studies verband houdende met Flevoland zijn er inmiddels verschenen, er staan er nog zes op stapel.

In samenwerking met het provinciale Steunpunt voor Archeologie en (jonge) Monumenten organiseert Nieuw Land elk jaar het congres 'Promovendi in de polder'. Dit jaar was de bijeenkomst met zeventig geïnteresseerden goed bezocht. Hoogleraar Jan Kolen van de Universiteit van Leiden prees de wijze waarop Nieuw Land als maatschappelijke organisatie meedoet aan universitaire onderzoeksprogramma's en ziet ook vele mogelijkheden om vanuit deze inmiddels gevestigde positie de overstap te maken naar Batavialand waar het nationale waterverhaal verteld zal worden en deelgenomen kan worden aan internationale onderzoeksprogramma's.

O3.07 — ADVISERING EN BIJDRAGEN AAN ONDERZOEK VAN DERDEN

Gesproken is met beeldend kunstenaar Klaas Hoek van de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht en Slade School for Fine Art in Londen over de voorbereidingen voor een presentatie in Museum Nagele. Onderwerp was de rol van beelden als informatiedrager en de ontwikkeling van de Noordoostpolder.

Dieter Wanke, redacteur en freelancer bij Boote, een Duits moterbootmagazine is geadviseerd over een artikel dat hij gaat schrijven over enkele toeristische interessante plekken in Nederland, waaronder de Lelystadse kust en Zeewolde.

Jorne Baard, redacteur 'Onzichtbaar Nederland', VPRO Publieke Omroep, is inhoudelijk bijgestaan over het maken van een programma over zichtbaar en onzichtbaar landschap in Nederland.

O3.08 — ONDERZOEKS VOORBEREIDING

Met prof. dr. ir. Rudy Rabbinge, emeritus professor aan de universiteit van Wageningen, is een projectvoorstel geschreven en voorbereid ten behoeve van fondsenwerving. Het onderzoeksproject betreft de geïntegreerde landbouw.

Met Karin de Feijter van Natuurmonumenten en Arne Haitsma van RCE is gesproken over de verdere ontwikkeling van het Waterloopbos, vooral met betrekking tot archiefbeheer en geschiedschrijving. Hiervoor is de projectbeschrijving 'Projectvoorstel Waterloopbos' geschreven (helaas niet gehonoreerd). In het kader van de onderzoeksvoorbereiding is Deltares te Delft bezocht voor archiefstudie en is de Zout-Zoethal bekeken.

O3.09 — STORYMAP

Door het ministerie van Infrastructuur en Milieu was Nieuw Land gevraagd om een digitale Storymap Zuiderzee-IJsselmeergebied te maken voor desktop en smartphone. Door het onderzoeksteam, de webmaster en extra inzet van studenten is de storymap gemaakt met als doel om historische en actuele informatie over het IJsselmeergebied te ontsluiten. Aan de orde komen de watersnoodsramp van 1916, de vorming van de Zuiderzee, de historie van het Zuiderzee-/IJsselmeergebied, het Zuiderzeeproject en de Toekomst van het IJsselmeergebied.

O3.10

— JAAR BOEK

In 2015 heeft Nieuw Land voor de 25ste keer een 'Cultuur Historisch jaarboek voor Flevoland' laten verschijnen, afgelopen jaar met de titel 'Polders Peilen'. Het boek is gepresenteerd tijdens de Vriendendag en het eerste exemplaar is overhandigd aan wethouder van Lelystad, Jop Fackeldey. Na afloop van de Vriendendag kregen alle gasten het jaarboek mee.

Uit de inhoud van 'Polders Peilen' kun je meteen opmaken wat de provincie Flevoland zo bijzonder maakt, bovendien past het jaarboek ook heel goed binnen het concept van Batavialand, dat als erfgoedpark der lage landen het nationale verhaal wil vertellen over de Nederlander op de grens van land en water. In 'Polders Peilen' geven we aandacht aan waterstaat, scheepvaart, het omgaan met overstromingsgevaar, een stijgende zeespiegel en een zakkende bodem. Maar we kijken ook naar Noordoostpolder wel/niet als Werelderfgoed, wapens in scheepswrakken die op de Zuiderzee voeren en de Lelystadse middenstanders van het eerste uur.

O3.11

— PUBLICATIES

R.C. van Diepen, W.H.J. van der Most en H. Pruntel (red.), 'Polders Peilen. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland' (Lelystad 2015).

R.C. van Diepen, 'Het hemd van het lijf. Fysische antropologie, rassenkunde en eugenetica in het Zuiderzeegebied, 1936-1940', in: R.C. van Diepen, W.H.J. van der Most en H. Pruntel (red.), 'Polders Peilen. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland' (Lelystad 2015) 30-67.

W.H.J. van der Most, 'Een goede buur en fijne samenwerkingspartner', Batavia Journaal. Feestkrant uitgegeven ter gelegenheid van het 30-jarige bestaan van de Bataviawerf in Lelystad (7 oktober 2015).

WEBPUBLICATIES

R.C. van Diepen, 'Op zoek naar de oer-Nederlander in het Zuiderzeegebied'. Te vinden op: <http://historiek.net/op-zoek-naar-de-oer-nederlander-in-het-zuiderzeegebied/54711/>
R.C. van Diepen, 'Sporen door de Zuiderzee'. Te vinden op: <http://historiek.net/sporen-door-de-zuiderzee/55164/#.VmqrU-IlgZ>

TEKSTBIJDRAGEN

R.C. van Diepen, 'Pompen of Verzuipen. Nederlanders & het water.' Brochure Nieuw Land Erfgoedcentrum (Lelystad 2015).

RONDLEIDINGEN DOOR MEDEWERKERS

De publieksrondleidingen bij Nieuw Land worden gewoonlijk gegeven door vrijwilligers. Soms wordt hierop een uitzondering gemaakt en worden de medewerkers vanwege hun specifieke deskundigheid gevraagd om groepen te ontvangen en door het museum te begeleiden. In het bijzonder noemen we:

Het bezoek van David Gelsthorpe en Rachel Webster op 8 april: curatoren van de Earth Science Collections van het Manchester Museum, Lelystad. Dit museum wil een nieuwe opstelling maken van de collecties en daarin videopresentaties integreren. Dick Velthuisen, André van Holk, Henk Pruntel en Bart Schultz informeerden de Britse curatoren over scheepsarcheologie, landarcheologie en waterbeheersing en lieten zien hoe Nieuw Land deze thema's presenteert in de presentatie Oer!, over de Swifterbantcultuur, de tentoonstelling van de ventjager en de wisselexpositie Pompen of Verzuipen.

Univé bestond in 2015 tweehonderd jaar had als publieksactie rondleidingen bij Nieuw Land aangeboden. Op 17 juni namen 31 mensen uit Nederland deel aan deze tours.

Op 12 november bezocht een delegatie van 23 junior-diplomaten uit Indonesië Lelystad. Zij kregen van Henk Pruntel en Ron Stols een rondleiding. De groep stond onder leiding van

ZUIDERZEEWERKEN MEDEMBLIK - GRONDBORING

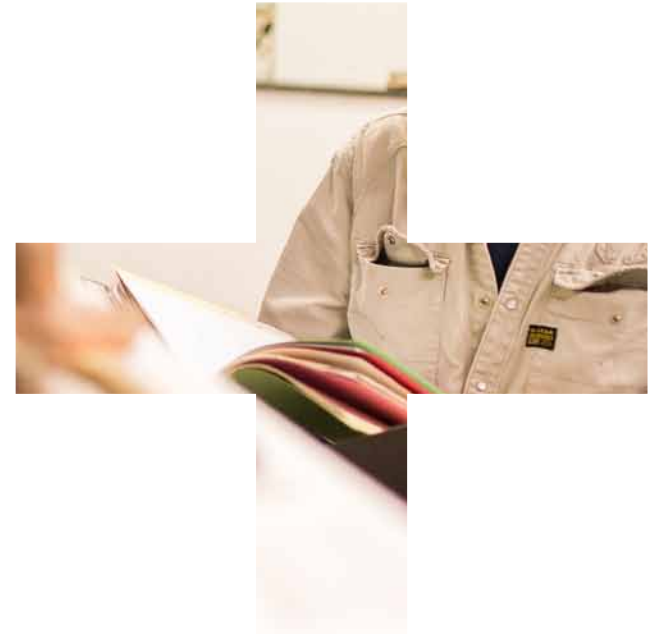
O3.12 — SYMPOSIA WAARAAN MEDEWERKERS DEELNAMEN

ir. Ronald de Heer, gepensioneerd senior lecturer van het UNESCO-IHE Instituut te Delft. De groep volgt een cursus bij opleidingsinstituut Clingendael te Den Haag.

De Korea Rural Community Corporation is inmiddels een vaste gast van het museum. Op 8 december is aan acht mensen van deze organisatie een rondleiding gegeven. Deze Koreanen zijn werkzaam bij 최재원 die als directeur werkzaam is voor het polderproject Saemangeum in Zuid-Korea en in 2009-2010 een jaar bij Nieuw Land verbleef om de bibliotheek en het archief te raadplegen.

Op 18 december 2015 zijn drie rondleidingen gegeven in de tentoonstelling Lelystad, ideale stad aan bezoekers van de Vriendendag van Nieuw Land.

- Op 16 januari - eerste kennisconferentie van de Van Eesteren leerstoel 'De toekomst van het IJsselmeergebied; een metropolitane verademing', gehouden in Nieuw Land;
- Op 20 april - congres over bodemdaling, georganiseerd door Genootschap Flevo en Nieuw Land;
- Op 30 april - lezing van NOP University, een initiatief van Zuiderzeeland, Museum Schokland en FlevoMeer bibliotheek. Sprekers waren Hetty Klavers, dijkgraaf, en Wietse Wiersma, student Bodem, Water & Atmosfeer aan de universiteit van Wageningen. Thema: Water in de Noordoostpolder;
- Op 26 en 27 mei - 131. Pfingsttagung des Hansischen Geschichtsverein die in Harderwijk werd gehouden onder de titel 'Die Hanse und die Zuiderzee';
- Op 1 september - bijeenkomst 'Kogge, symbool van Almere' in WTC te Almere. Onderwerp: wat kan het kogge-erfgoed betekenen voor de Almeerse gemeenschap en de ontwikkeling van de stad?;
- Op 25 september - symposium 'Industrieel Erfgoed, proeftuin voor Monumentenzorg' in de kantine van de voormalige ENKA in Ede ter gelegenheid van het afscheid van Peter Nijhof bij de RCE;
- Op 8 december - 'Zeespiegelstijging', georganiseerd door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

In 2015 ontving Nieuw Land 40 jaar documentatie van het Groninger Instituut voor Archeologie (GIA) van de Rijksuniversiteit Groningen. De zwarte ringbanden spreken visueel minder tot de verbeelding dan de pijlpunten die erin worden beschreven, maar de intellectuele waarde is minstens zo spannend. Archeologisch medewerker Dick Velthuisen: "Na ontdekking van de Swifterbantcultuur en de opgravingen van 1962 tot 1978 heeft het GIA de eerste archeologische onderzoeken gedaan in het gebied. In de mappen zitten de documenten die de duizenden vondsten beschrijven die al langer bewaard worden in het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten. Daarmee zijn ze 40 jaar na dato verenigd. Ze vormen de basis van vele wetenschappelijke publicaties. Nu nog promoveren mensen op diverse aspecten van de Swifterbantcultuur — van het aardewerk tot natuurstenen- en vuursteenartefacten — en zij baseren zich deels op deze informatie. Het is daarom belangrijk dat het goed bewaard wordt door het Provinciaal Depot. Je zult het niet snel in een museum leggen, maar het is een schat aan informatie."

2015
— JAAR
VAN
DICK

**"EEN
SCHAT
AAN
INFOR
MATIE"**

O3.13 — SYMPOSIA WAARAAN MEDEWERKERS BIJDROEGEN

André van Holk sprak over 'Die Geschichtsschreibung der archäologischen Koggen-Forschung', op 26 en 27 mei - 131. Pfingsttagung des Hansischen Geschichtsverein die in Harderwijk werd gehouden onder de titel 'Die Hanse und die Zuiderzee'.

O3.14 — PROVINCIAAL MUSEUM CONSULENT FLEVOLAND

In 2015 voerde de conservator als museumconsulent adviesgesprekken met medewerkers van Museum Schokland (11 februari) en Museum 'Het Oude Raadhuis' op Urk (5 augustus). Daarnaast werden er kennismakingsgesprekken gehouden met Peter de Haan, directeur van het Cultuurbedrijf Noordoostpolder (20 augustus), en met Marit Boersma, locatiemanager van Veiligheidsmuseum PIT in Almere (27 oktober). Vier Flevolandse musea werden in 2015 opgenomen in het Museumregister Nederland: Museum Schokland, Urker Museum 'Het Oude Raadhuis', Luchtvaart-Themapark Aviodrome en Veiligheidsmuseum PIT. Nieuw Land kreeg reeds in 2008 reeds het predicaat 'geregistreerd museum'.

Op 15 september werd de derde jaarlijkse bijeenkomst voor leidinggevend in het museale veld van Flevoland georganiseerd. Locatie was de Lichtwachterswoning op de noordpunt van Schokland. Museum Schokland trad als gastheer op. Alle Flevolandse museale instellingen waren vertegenwoordigd. Korte inleidingen werden gehouden door Albert Kraai (Luchtvaart-Themapark Aviodrome), Hans Maris (Bataviawerf/Batavialand) en Peter de Haan (Cultuurbedrijf Noordoostpolder).

Op 19 mei, 8 september en 24 november werd deelgenomen aan de bestuursvergadering van het Landelijk Contact van Museumconsulenten (LCM). In mei werd die gecombineerd met het bijwonen van een informatiebijeenkomst over de thema's 'Erfgoedtalent' en 'Cultuurcollege'; in november met een lunch met de redactie van het tijdschrift 'Museumpeil' en een diner ter gelegenheid van het afscheid van twee bestuursleden.

O3.15

— STEUNPUNT

ARCHEOLOGIE EN

(JONGE) MONUMENTEN

FLEVOLAND

De voornaamste taak van het Steunpunt is de ondersteuning van gemeenten in Flevoland met betrekking tot erfgoedbeleid. In 2015 bracht het Steunpunt 109 adviezen uit. Het merendeel van deze adviezen had betrekking op archeologie in gemeenten. Andere partijen die zijn geadviseerd zijn het Waterschap Zuiderzeeland, de provincie en het Rijk (RCE).

Hieronder het aantal adviezen per organisatie:

Organisatie	Aantal adviezen	Uren
Gemeente Urk	2	2
Gemeente Noordoostpolder	4	4
Gemeente Dronten	22	54
Gemeente Lelystad	49	132
Gemeente Zeewolde	10	36
Gemeente Almere	8	20
Gemeenten algemeen	10	10
Waterschap Zuiderzeeland	5	7
Provincie Flevoland	13	35
Rijk	8	12
Particulieren	2	6
Totaal	115	427

In samenwerking met mevrouw Visser (vrijwilliger Nieuw Land) is verder gewerkt aan de inventarisatie van beeldbepalende gebouwen in de gemeente Zeewolde. De Erfgoedcommissie Lelystad is onder voorzitterschap van de coördinator van het Steunpunt vier keer bij elkaar geweest. De commissie heeft zich gebogen over de implementatie van de groslijst van beeldbepalende objecten in de gemeente. Daarnaast heeft de commissie adviezen voorbereid met betrekking tot het aanwijzen van de viskwekerijwoningen als gemeentelijk monument en de aanwijzing van het begraven neolithische landschap rondom site S51 als rijksmonument.

PROJECTEN PROVINCIE

Het Steunpunt heeft twee extra projecten uitgevoerd, gesubsidieerd door de provincie Flevoland. Het eerste project is afgerond in 2015 en betrof het opsporen van scheepswrakken: onderzoek naar scheepswrakken in de Flevopolders door middel van remote sensing. Het tweede project betreft een pilot Noordoostpolder en Urk. Gestart met de vraag 'hoe communiceer ik erfgoed?' en vervolgens hoe zet ik erfgoed in op alle beleidsterreinen. Dit project wordt door het Steunpunt voorgezet in 2016.

Voor gemeenten in Flevoland en inwoners van Flevoland en daarbuiten zijn vier voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Samen met Nieuw Land is voor de tweede keer het congres 'Promovendi in de polder' georganiseerd, waarbij de uiteenlopende aspecten van het promotieonderzoek van diverse onderzoekers naar de cultuurhistorie van Flevoland, met de nadruk op de component archeologie, aan bod kwamen.

Samen met de stichting Architectuur Landschap Stedenbouw (Lelystad) en de Kunstlinie Almere Flevoland, werd een congres met excursie en tentoonstelling (bij Nieuw land) 'Atlas op tournee. Almere en Lelystad: ruimte en leegte' georganiseerd.

Op 29 oktober vond een erfgoedochtend voor gemeenten plaats met presentaties over het opsporen van scheepswrakken door middel van remote sensing, inventarisatie watergerelateerd erfgoed Waterschap Zuiderzeeland en pilotproject inzet erfgoed Noordoostpolder en Urk. Daarnaast was er gelegenheid tot uitwisseling en discussie. Bij Nieuw Land is door het Steunpunt de nationale bijeenkomst 'Landkaart van de Nederlandse maritieme archeologie' georganiseerd. Op 2 september is de nieuwe gedeputeerde voor Cultuur dhr. Rijsberman geïnformeerd over

archeologie in de provincie Flevoland met daaraan gekoppeld een excursie.

Op de Restauratiebeurs te 's Hertogenbosch was het Steunpunt vertegenwoordigd op 18 april op de stand van het landelijk netwerk van steunpunten in Nederland.

Tijdens de opgraving van het scheepswrak op kavel OR 49 zijn politiek, scholen en het grote publiek rondgeleid en geïnformeerd over de opgraving.

Het Steunpunt heeft deelgenomen aan het landelijke reguliere overleg van de Steunpunten en het landelijke overleg archeologie van de Steunpunten. Gedurende het verslagjaar heeft het Steunpunt het voorzitterschap van de landelijke organisatie van Steunpunten vervuld.

Het Steunpunt heeft daarnaast aan een keur van bijeenkomsten deelgenomen.

Door het Steunpunt is op 15 april een rondleiding gegeven bij de RCE voor de directeurs van erfgoedhuizen in Nederland.

LEZINGEN/RONDLEIDINGEN

- International Fieldschool for Maritime Archaeology Flevoland (IFMAF), toelichting op de rol van de IFMAF in de Nederlandse Maritieme archeologie. I.h.k.v de bijeenkomst Landkaart van de Nederlandse maritieme archeologie op 11 december 2015 bij Nieuw Land, Lelystad;

- Scheepsarcheologie in Flevoland. I.h.k.v. familielezing scheepsarcheologie in Flevoland bij Nieuw Land, Lelystad op 15 november 2015;
- Scheepsarcheologie in Flevoland. Hoogtepunten van het scheepsarcheologisch onderzoek IFMAF (2007-2015). I.h.k.v. bijeenkomst Promovendi in de polder 2 op 19 november 2015 bij Nieuw Land, Lelystad;
- Toelichting IFMAF opgraving OR 49 voor boeren uit de omgeving op 10 juli 2015. Open dag opgraving IFMAF 11 juli 2015; Rondleiding RCE voor directeurs van erfgoedhuizen in Nederland, 15 april 2015; gedurende vier dagen zijn scholen, politici en publiek rondgeleid op de opgraving van scheepswrak OR 49.

PUBLICATIES

Muis, L.A. en S. van den Brenk, 2015, Onderzoek naar scheepswrakken in de Flevopolders door middel van remote sensing. Periplus Archeomare rapport 14A032-01.

BIJENKOMSTEN (GEORGANISEERD EN/OF BIJGEWOOND)

- Bemannen stand Restauratiebeurs SAMF 's-Hertogenbosch, 18 april 2015;
- De atlas op tournee. Almere en Lelystad: leegte en ruimte op 25/4/15 te Almere;
- Tentoonstelling Atlas op tournee bij Nieuw Land, Lelystad 28 mei t/m 19 juni 2015;

- Open Monumentendag, Bergen op Zoom, 10 september 2015;
- Promovendi in de polder 2, Nieuw Land, Lelystad op 19 november 2015;
- Erfgoedochtend voor gemeenten, Nieuw Land, Lelystad op 29 oktober 2015;
- Landkaart van de Nederlandse maritieme archeologie, Nieuw Land, Lelystad, 11 december 2015;
- Provincie: best practice, Provinciehuis, Lelystad, 12 juni 2015;
- Provincie: bodemdaling, Nieuw Land, Lelystad 20 mei 2015;
- Het eigen overleg van het steunpuntennetwerk (EOS) is tien keer bijeen geweest, daarnaast vonden het LOS en het directeurenoverleg met de RCE plaats;
- Promotie Sandra Beckerman, Corded ware coastal communities. Using ceramic analysis to reconstruct third millennium BC societies in the Netherlands, 4 juni 2015, RuG, Groningen;
- Promotie Annet Nieuwhof, Eight human skulls in a dung heap and more. Ritual practice in the terp region of the northern Netherlands, 8 juni 2015, RuG, Groningen;
- Congres n.a.v. verschijnen biografie H.T. Waterbolk, 29 mei 2015 te Assen, Drents Museum.

O3.16

— INTERNATIONAL FIELDSCHOOL FOR MARITIME ARCHAEOLOGY FLEVOLAND

De jaarlijkse opgraving van de IFMAF vond plaats in de gemeente Dronten op kavel OR 49 (tweede campagne). Het veldwerk vond plaats van 22 juni tot/met 31 juli. Aan het veldwerk hebben 21 studenten deelgenomen van de Hogeschool Saxion, Universiteit Leiden en de Rijksuniversiteit van Groningen. Daarnaast hebben vrijwilligers van de AWN aan het veldwerk deelgenomen. Het wrak betrof een vrachtschip uit de zeventiende eeuw, geladen met turf. Het scheepswrak is in 2015 in zijn geheel opgegraven en het scheepshout is verwijderd en meegenomen naar de Bataviawerf voor nadere documentatie.

De vindplaats is geselecteerd voor de veldschool, aangezien tijdens een monitoringsonderzoek, dat wordt uitgevoerd door de provincie en het rijk, in het maaiveld hout van het wrak is aangetroffen. Anderzijds leek er nog voldoende van het wrak bewaard te zijn gebleven om een doorwrocht archeologisch onderzoek te rechtvaardigen, dat zowel voldoende nieuwe informatie zou opleveren als voor de studenten in het kader van hun opleiding voldoende interessant zou zijn.

Het wrak OR 49 was over een lengte van 18 m nog aanwezig. Oorspronkelijk zal het schip langer

zijn geweest: de voorsteven ontbrak in zijn geheel, terwijl ook het achterschip niet meer geheel aanwezig was. Als gevolg van het feit dat het schip onder slagzij in de bodem lag en omdat de bakboordzijde naar binnen is gevallen, zijn beide boorden tot vrij hoog (aan stuurboord tot boven het gangboord) bewaard gebleven. Dit maakt het wrak tot een belangrijke vondst omdat juist de hogere delen van scheepswrakken als gevolg van erosie en groundbewerking ontbreken.

Onduidelijk was bij aanvang van het onderzoek in hoeverre nog inventaris aanwezig zou zijn.

Verrassende vondsten in 2015 waren een pakket textiel, mogelijk lading. De textielloden uit 2014 zouden kunnen horen bij dit pakket. In de buurt, in het achterschip, lag een zware tros met details, goed geconserveerd. De meest bijzondere vondst was die van een bronzen miniatuurcanon. De betekenis van het kanon aan boord is vooralsnog onduidelijk. Daarnaast zijn nog honderden objecten geborgen waaronder aardewerk, gereedschap en persoonlijke bezittingen.

Het aantal bezoekers op de open dagen was lager, met 534 personen (inclusief scholieren op de speciale open dagen voor basisscholen), dan in het voorgaande jaar. Begrijpelijk, gezien het

feit dat de IFMAF voor het tweede jaar op rij op dezelfde locatie plaatsvond.

In het kader van het veertiende International Symposium on Boat and Ship Archaeology (ISBSA) is verder gewerkt aan de redactie van de 108 bijdragen van het symposium in 2012 te Amsterdam. Ondergetekende is lid van het organiserend comité van het congres. Daarnaast is hij voorzitter van de Glavimans Stichting.

Het Rijk is van advies voorzien met betrekking tot de totstandkoming van de nieuwe KNA-waterbodems, terwijl de provincie Flevoland is geadviseerd bij het project Monitoring van scheepswrakken in Flevoland.

Tenslotte zijn meerdere lezingen, werkgroepen en congressen bezocht als spreker en toehoorder.

OPLEIDING

Het bachelor college Inleiding Maritieme Archeologie is door vier studenten gevolgd. In het kader van het college zijn de studenten op excursie geweest naar Lelystad (RCE en Nieuw Land). Van de vijf masterstudenten zijn vier afgestudeerd in het verslagjaar. Voor studenten Wetland Archaeology is een college over het maritieme cultuurlandschap gegeven.

In het veldwerk hebben 21 studenten geparticipeerd.

In het kader van hun opleiding hebben verschillende studenten een bijdrage geleverd aan de uitwerking van opgravingen van de IFMAF. Zo heeft Eline Zwijnenburg een verhandeling over het miniatuurkanon en de textielloden geschreven.

ONDERZOEK

De begeleiding van vier promovendi bij het werken aan hun dissertatie is voorgezet.

Het project Inventarisatie Buitendijks Erfgoed, dat wordt gefinancierd door de provincies Friesland en Groningen en door de RCE en de RuG is in 2015 afgerond.

LEZINGEN/ RONDLEIDINGEN

- Maritieme archeologie in Nederland. Definitie-geschiedenis-positie-betekenis. Lustrum Groninger Biologen Duikvereniging Calamari. Congres op 28 februari 2015 te Hare;
- Die Geschichtsschreibung der (archäologischen) Koggen-Forschung. I.h.k.v. de Hansetagung 'Die Hanse und die Zuiderzee' van de Hansischen Geschichtsverein op 27 mei 2015;
- Vis en voorspoed voor Holland. Bouw van een replica van waterschip ZM 22. I.h.k.v. presentatie projecten Batavialand. Bataviawerf, Lelystad 18 mei 2015;

- International Fieldschool for Maritime Archaeology Flevoland (IFMAF), toelichting op de rol van de IFMAF in de Nederlandse Maritieme archeologie. I.h.k.v. de bijeenkomst Landkaart van de Nederlandse maritieme archeologie op 11 december 2015 bij Nieuw Land, Lelystad;
- Rondleiding promovendi Vergane schepen, Nieuw Land, Lelystad op 10 december 2015. I.h.k.v. Europees Marie Curie project ForSeaDiscovery. Forest resources for Iberian Empires. Ecology and globalisation in the Age of Discovery;
- Scheepsarcheologie in Flevoland. I.h.k.v. familielesing scheepsarcheologie in Flevoland bij Nieuw Land, Lelystad op 15 november 2015;
- Scheepsarcheologie in Flevoland. Hoogtepunten van het scheepsarcheologisch onderzoek IFMAF (2007-2015). I.h.k.v. bijeenkomst Promovendi in de polder 2 op 19 november 2015 bij Nieuw Land, Lelystad;
- Wood and trees in shipbuilding, voor internationale Aio bijeenkomst te Lelystad op 10 december 2015. I.h.k.v. Europees Marie Curie project ForSeaDiscovery. Forest resources for Iberian Empires. Ecology and globalisation in the Age of Discovery;
- Toelichting IFMAF opgraving OR 49 voor boeren uit de omgeving op 10 juni 2015;
- Open dag opgraving IFMAF 11 juni 2015;
- Open dagen basisscholen opgraving IFMAF.

PUBLICATIES

A.F.L. van Holk, 2015, Wijdschepen, watergeuzen en Wolfsklingen, in: R. van Diepen, W. van der Most en H. Pruntel (red.), Polders peilen. Cultuur Historisch Jaarboek voor Flevoland, Lelystad, pp. 68-89.

E. Zwijnenburg, 2015, Opgraving OR 49. Enkele opzienbarende vondsten: miniatuurkanon en textielloden.

REDACTIE

Redactie artikel Stephan Wickler, Medieval shipwrecks in northern Norway and the lessons they offer for heritage management and community engagement, voor het International Journal of Nautical Archaeology.

BIJEENKOMSTEN (GEORGANISEERD EN/OF BIJGEWOOND)

- Hansetagung Harderwijk Hansetagung „Die Hanse und die Zuiderzee“ van de Hansischen Geschichtsverein van 26-27 mei 2015;
- Congres n.a.v. verschijnen biografie H.T. Waterbolk, 29 mei 2015 te Assen, Drents Museum;
- Expertmeeting IJsselkogge op 15 oktober 2015;
- Voorbereiding ISBSA Gdansk, 16-18 februari 2015;
- International Symposium on Boat and Ship Archaeology, Gdansk. Polen van 18-25 september 2015;

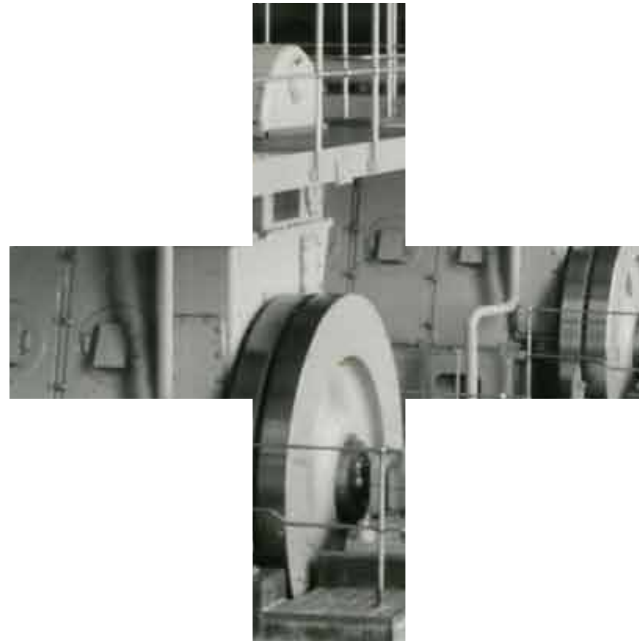
- Fraug meeting. Digitaal documenteren van scheepswrakken. Van 20-22 maart 2015 te Lelystad;
- Landkaart van de Nederlandse maritieme archeologie Nieuw Land, Lelystad op 11 december 2015;
- Voorbereidingsdag studenten IFMAF op 10 juni 2015 RCE, Lelystad.

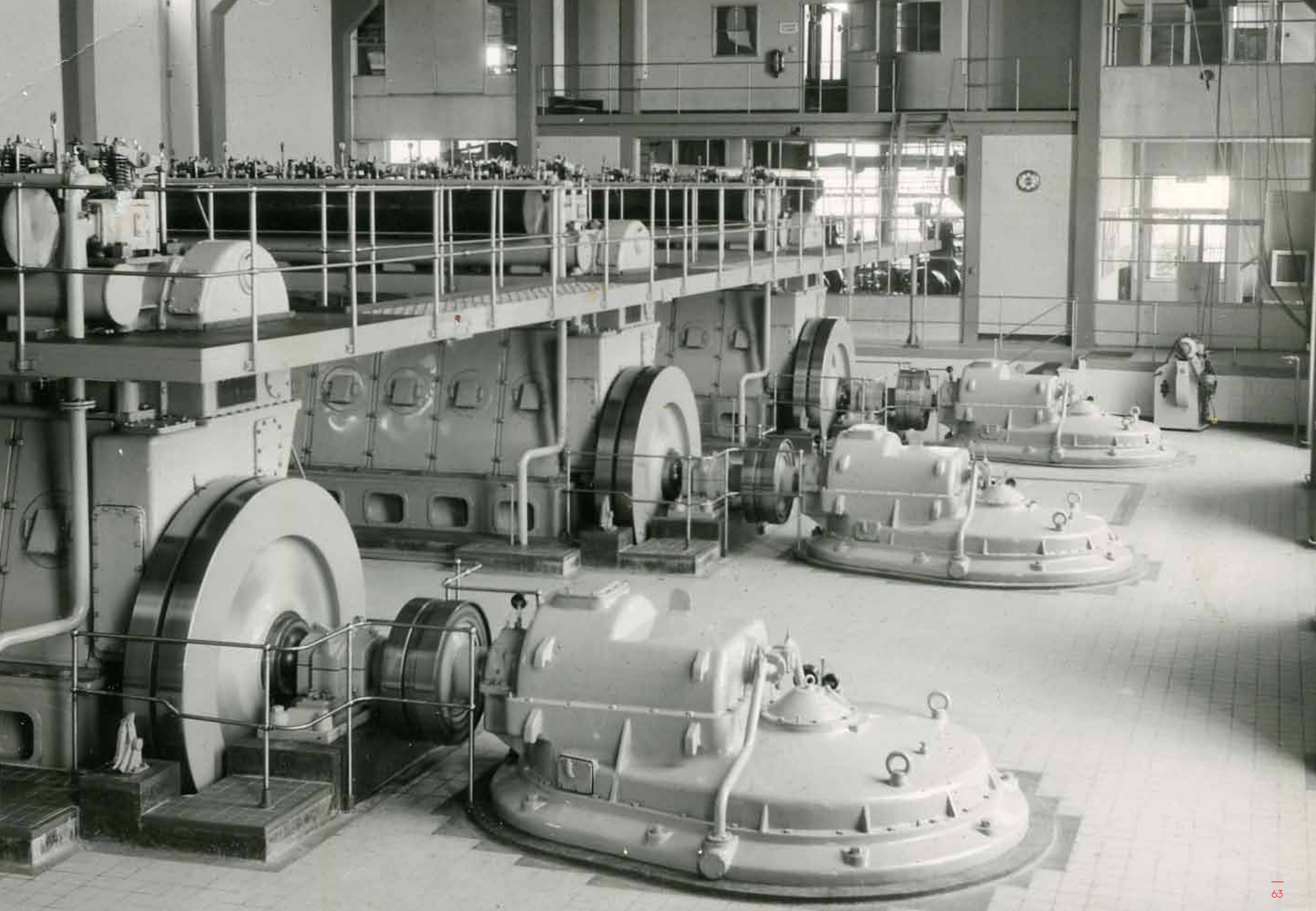
MEDIA

Interview Omroep Flevoland 30 oktober 2015;
aan de opgraving is tevens uitgebreid aandacht
besteed in kranten en door Omroep Flevoland.

O4

— MARKETING EN COMMUNICATIE

O4.01

— BIJZONDER EN OPVALLEND

HERINNER JE LELYSTAD DAG

Op zondag 29 november was er ter ere van het 35-jarig bestaan van Lelystad in 2015 een 'Herinner je Lelystad dag'. Nieuw Land organiseerde deze dag samen met het team van de Facebookgroep 'Herinner je Lelystad'. Deze groep is opgericht op 1 februari 2013 en werd al snel een hype binnen Lelystad. Anno 2015 heeft de groep meer dan 7500 leden. Het team van de Facebookgroep heeft als doel om de positieve herinneringen en ervaringen van (oud) Lelystedelingen te delen.

De 'Herinner je Lelystad dag' was gekoppeld aan de tentoonstelling Lelystad, ideale stad. Deze tentoonstelling liet zien hoe Lelystad er ooit, vanaf de tekentafel, moest uitzien. Lelystad, was de stad waar de vooruitstrevende idealen uit de jaren 60 en 70 konden worden vertaald.

Er waren rondleidingen door de tentoonstelling, een vertoning van een oude promotiefilm over Lelystad en conservator André Geurts had een spreekuur voor mensen die oude (Lelystadse) souvenirs hadden.

MAAND VAN DE GESCHIEDENIS

Al jarenlang staat de maand oktober staat garant voor de Maand van de Geschiedenis. Het thema van dit jaar, Tussen droom en daad, leek speciaal voor Flevoland gekozen. En dat zagen we ook terug in beeld en teksten die gebruikt werden

door de landelijke organisatie. Flevoland werd hét icoon voor 'droom en daad'. Het Flevolands Bureau voor Toerisme werd in 2015 partner van de Maand van de Geschiedenis en dat resulteerde in vele landelijke advertenties over de bijzondere geschiedenis en het verrassende toerisme in Flevoland. Naast het vaste aanbod organiseerde Nieuw Land diverse activiteiten tijdens de maand, zo was er een antiëktaxatie door Poekelien Lingbeek en de archivaris gaf diverse rondleidingen in het archief. Ook stapten als vanouds weer een aantal personeelsleden in de rol van het NachtVolk voor een nachtelijke speurtocht door het museum. Tijdens de herfstvakantie waren diverse activiteiten en bezoekers konden de hele dag door plaats nemen aan de 'knutseltafel' voor het maken van een dromenvanger; het bleek een erg populaire bezigheid.

Naast de bezoekers die we dit jaar hebben gekregen voor de Maand van de Geschiedenis heeft het ons, dankzij het passende thema, ook erg veel naamsbekendheid opgeleverd. Niet alleen Nieuw Land als hét erfgoedcentrum, maar ook Flevoland, als een provincie met een zeer bijzondere historie.

O4.02 — ONLINE, WEBSITES EN BLOGS

Nieuw Land heeft de volgende websites in eigen beheer:

www.nieuwlanderfgoed.nl,
www.flevolandsgeheugen.nl,
www.verganeschepen.nl,
www.samflevoland.nl en
www.cornelislelylezing.nl.

Unieke bezoekers ca. 115.000

Pageviews ca. 400.000

Bezoekers ca. 160.000

Nieuw Land beheert tevens twee blogs:

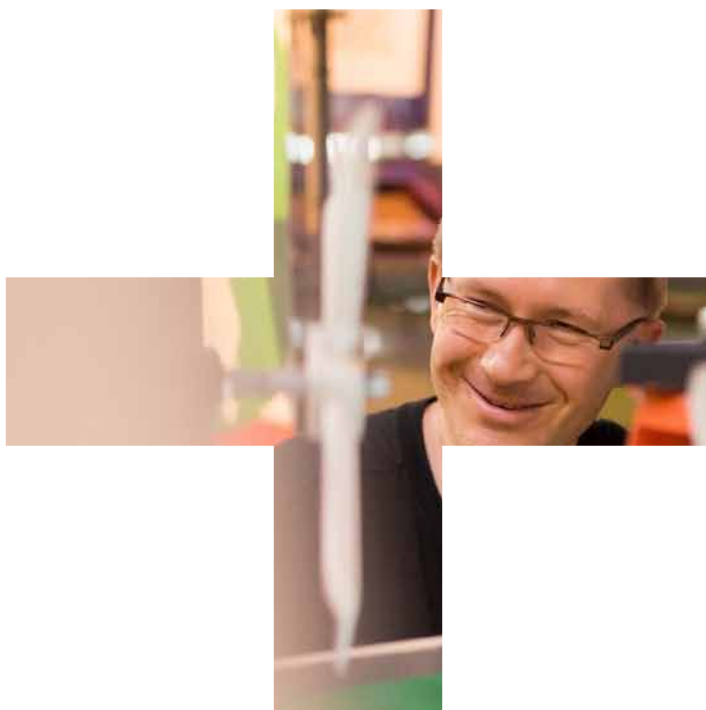
De IFMAF blog had eind 2015 in totaal ca. 45.000 pageviews. Deze wordt door de studenten van de Field School bijgehouden tijdens de jaarlijkse opgraving (<http://ifmaffieldschool.blogspot.nl/>) . Het Nieuw Land blog (over het Metamorfoze project) had in totaal ca. 21.000 pageviews (<http://nieuwlanderfgoed.blogspot.nl/>).

Nieuw Land was weer zeer actief op Social Media. Facebook (totaal 588 likes), YouTube (totaal 160.000 x bekeken), Twitter (totaal 1100 volgers), Flickr (totaal 84.000 views), Pinterest (totaal 154 volgers).

O4.03 — FREE PUBLICITY

€ 569.752 in totaal. Topmaand was oktober met een waarde van € 122.803. Artikelen met hoge mediawaarde:

- Vermelding in artikel in Telegraaf 'Raar, maar waar' over actie boekenweekgeschenk. Mediawaarde € 20.308;
- Breed verspreid artikel over IJsselkogge in de Stentor. Interview Benno van Tilburg en Laura Koehler 'Thriller rond wereldvondst op bodem IJssel'. Mediawaarde per artikel varieerde tussen € 2772 en € 11.323 afhankelijk van editie Stentor (welke regio).

Als de hitte van de zomer van 2015 hem te veel werd, en de centrale hal even verlaten was, stak de technische man achter de schermen hier zijn kop op. Ogen dicht, haar in de wind. Oscar Groen: "In de centrale hal hebben we in maart deze molens gebouwd voor Pompen of Verzuipen. Kinderen leren spelenderwijs de werking van de wind op de wieken. Heel leerzaam deze windmolens, maar ze functioneren ook heel praktisch als ventilator. Zeker als je de hele dag het gebouw door rent, kan de temperatuur oplopen zonder airconditioning. Hier kon ik even afkoelen."

2015
— JAAR
VAN
OSCAR

**"EVEN
AFKOELEN
TIJDENS
EEN WARME
ZOMER"**

O4.04 — BEZOEKERS AANTAL

In 2015 zijn er in totaal 26.193 bezoekers in Nieuw Land geweest.

O4.05 — MARKETING DASHBOARD

Er worden maandelijkse rapportages gemaakt waarbij een overzicht wordt gegeven van de (opvallende) trends qua bezoekersaantallen en samenstellingen, de respons op de social media activiteiten, het aantal vermeldingen en de grootte van de artikelen/interviews in de pers (free publicity) en het online bezoek (blogs en websites). In 2015 viel op:

MUSEUMBEZOEK

- November 2015 trok beduidend meer bezoekers dan in dezelfde maand in andere jaren. Dit is grotendeels te herleiden naar de hoge opkomst van leerlingen voor het waterevenement NAT (een verdubbeling t.o.v. van vorig jaar).
- Juli was de drukste maand van het jaar. Andere goed bezochte maanden waren februari en oktober. Dit komt vooral door de schoolvakanties in deze periodes. Ook speelt het weer een grote rol (bij slecht weer, is het extra druk in het museum).
- In totaal zijn er in 2015 9636 mensen met de Museumkaart geweest. In 2014 waren dit er 11077. In verhouding tot het totaal aantal bezoekers dat in 2015 gedaald is t.o.v. de voorgaande jaren, is het percentage Museumkaarthouders zo goed als gelijk gebleven.

PERSAANDACHT

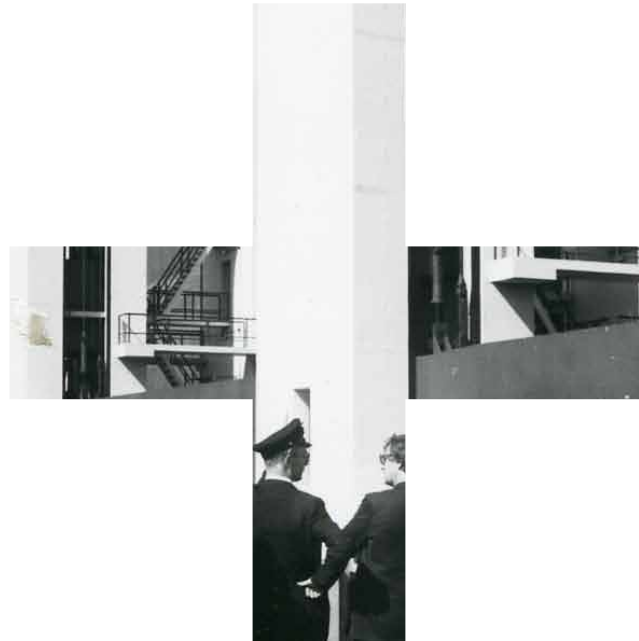
In 2015 werden in totaal 40 persberichten verstuurd. Gemiddeld 3 persberichten per maand. De free publicity van 2015 is € 569.752, dat is € 59.330 hoger dan in 2014.

ONLINE

- Het aantal nieuwe likes voor Facebook is in vergelijking met 2014 op jaarbasis ongeveer hetzelfde. Hetzelfde geldt voor het aantal nieuwe volgers op twitter. Dit is eveneens vergelijkbaar met de cijfers van 2014.
- YouTube filmpjes zijn bijna 10.000 meer bekeken terwijl er in 2015 minder nieuwe filmpjes bijkwamen (11) dan in 2014 (73).

O5

— ORGA NISATIE

O5.O1 — PERSONEEL

Van 1 augustus 2014 tot en met 30 juni 2015 was Peter Verdaasdonk directeur ad interim van Nieuw Land. Laura Bouwmeester volgde Peter Verdaasdonk per 1 juli 2015 op als directeur ad interim. Maria Virto Marcilla heeft na 7 jaar gewerkt te hebben bij Nieuw Land besloten elders een nieuwe uitdaging aan te gaan. Zij was tot 15 februari 2015 Afdelingshoofd Publiek en Presentaties. Na het vertrek van Maria werd Joke Bosch aangesteld als Afdelingshoofd Publiek en Presentaties ad interim. Deze functie heeft zij bekleed tot eind december 2015.

Anne de Vroomen was tot 17 februari 2015 werkzaam als medewerker Educatie en AVM. Zij vertrok na 1 ½ jaar dienstverband. Stella Mechelse was tot 1 juli 2015 werkzaam als Archivaris bij Nieuw Land. Marije Hartman verving op 24 augustus 2015 tijdelijk Pamela Siswoko tijdens haar zwangerschapsverlof.

Otto van der Meij is op 10 oktober 2015 tijdelijk aangesteld om zich te gaan richten op het implementeren en beheren van het e-Depot.

O5.O2 — OVERLEGGEN EN BESTUREN WAARIN MEDEWERKERS VAN NIEUW LAND ZITTING HEBBEN

André Geurts is bestuurslid van de Stichting Landelijk Contact van Museumconsulenten en secretaris van Genootschap Flevo.

Willy van der Most is lid van de Raad van Toezicht van de Nieuwe Bibliotheek Almere, secretaris van de NGV Flevoland, secretaris a.i. van Heemschut Flevoland; voorzitter van Sedes Nostra te Amsterdam, en lid Comité van aanbeveling van de digitale publicatie Almere Diep; zij vertegenwoordigt Nieuw Land in het Convent van directeurs van Nationaal Archief en de rhc's en in het Overleg van Provinciale Erfgoedinstellingen in Nederland; Henk Pruntel is penvoerder van Heemschut Flevoland; Laura Bouwmeester is penningmeester van het Kennistransfercentrum Flevoland dat jaarlijks de Cornelis Lelylezing organiseert.

O5.O3 — PERSONEELS UITJE

Op maandag 9 november werd het personeel getrakteerd op een speciale rondleiding in Veiligheidsmuseum PIT. De rondleiding werd gegeven door conservator Jos Breuker. In verband met het slechte weer werd daarna een bezoek gebracht aan de Schouwburg en De Nieuwe Bibliotheek in plaats van de geplande stadswandeling. Als kers op de taart werd een diner geserveerd in Restaurant Hudson Bar & Kitchen in Almere.

O5.04 — GEBOUW EN VOORPLEIN

Diverse storingen, groot en klein, zijn voorbij gekomen. We hebben cv ketels vervangen, groot buitenschilderwerk laten uitvoeren, een valbeveiliging op het dak laten aanleggen en nog veel meer.

Het aantal storingen aan de klimaatinstallatie is drastisch verminderd, het lijkt erop dat we het eindelijk onder controle krijgen. Nog altijd hebben we lekkages in het gehele gebouw, het blijft zoeken naar waar nu weer het water vandaan komt. De overlast van de slecht werkende sleutels blijft beperkt. De brandcompartimenteringen zijn nagelopen, hieruit is een groot verslag gekomen dat we stapsgewijs oppakken. De grote brandschermen lopen ook op hun eind en het lijkt wel of we er jaarlijks eentje kunnen vervangen.

De buitencollectie is weg. Nadat er een tijdje een grote zandbak lag, staat nu het conserveringsstation in onze voortuin met daarin de IJsselkogge. In 2016 volgt de bestrating en dan nog de bezoekerssluis. En we zijn gestart met de voorbereidingen om RCE Scheepsarcheologie te ontvangen in ons gebouw. Al met al veel uitdagingen voor een relatief klein bedrijf met grote plannen.

O5.05 — VRIENDENDAG

18 december vond de jaarlijkse Vriendendag plaats. Er waren 182 gasten. Gaststadspreker Bart Schultz vertelde over Hansje Brinker. Ook was er een theatervoorstelling van de groep Odi. Het programma bevatte verschillende workshops zoals: kleurenleer, dromenvanger maken, stoomboten maken en stamboomonderzoek. Er was een lezing van Remco van Diepen over Lelystad, ideale stad, er waren rondleidingen van Dick Velthuizen door het archeologisch depot, een rondleiding van Henk Pruntel door de tentoonstelling Pompen of Verzuipen en Benno van Tilburg vertelde over de IJsselkogge. Verder werd de film 'Overstroming Watersnoodramp 1916' vertoond en werd er verteld over vlaggenkunde. Vast onderdeel van de Vriendendag is de overhandiging van het Cultuur Historisch Jaarboek. Deze werd op 18 december overhandigt aan de burgemeester van Lelystad (mw. M. Horselenberg).

O5.06 — ONDERNEMINGSRAAD NIEUW LAND

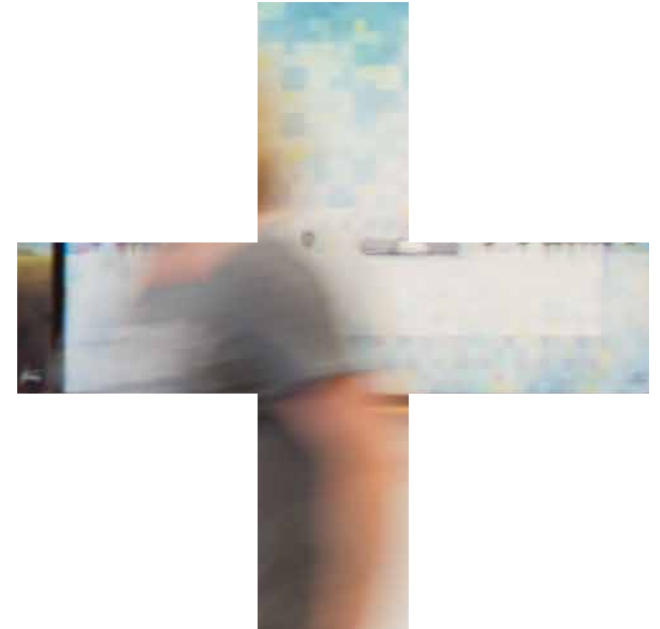
Op 3 november 2015 organiseerde de OR verkiezingen omdat de termijn van zowel Erik Luik als Remco van Diepen afliep. Beide aftredende leden stelden zich opnieuw kandidaat. Derde kandidaat voor de twee openstaande zetels was Elsbeth Groothedde. Dhr. Van Diepen werd herkozen als lid van de OR en mw. Groothedde werd tot lid gekozen.

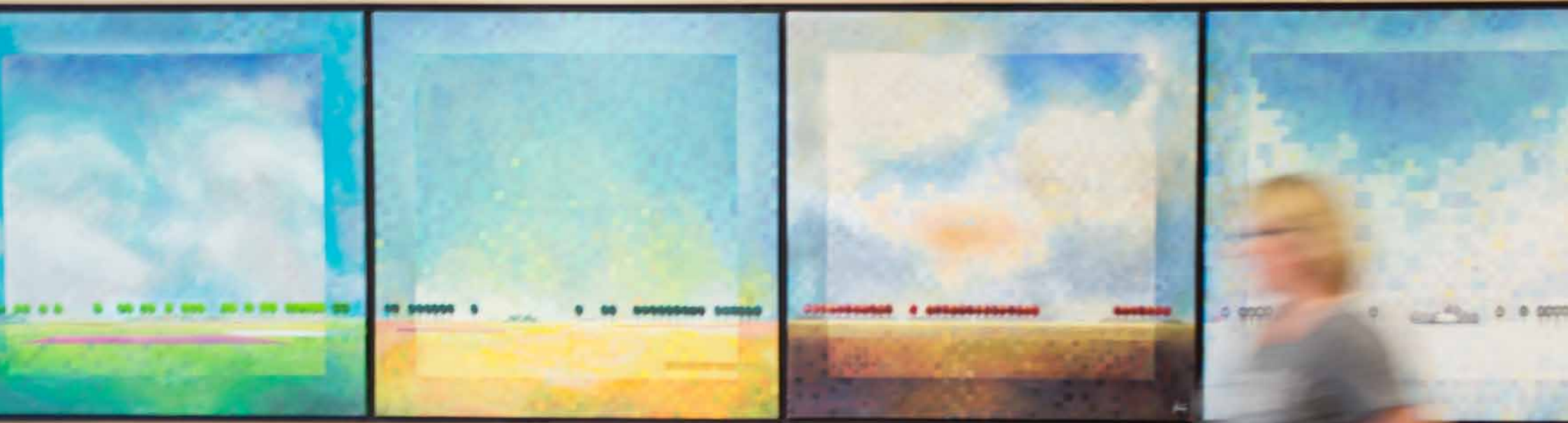
Van 1 januari tot 3 november was de samenstelling van de OR als volgt:

- Erik Luik (voorzitter)
- Jeroen de Groot (plaatsvervangend voorzitter)
- Remco van Diepen (secretaris)

Van 3 november tot en met 31 december 2015 was de samenstelling van de OR als volgt:

- Elsbeth Groothedde (voorzitter)
- Jeroen de Groot (plaatsvervangend voorzitter)
- Remco van Diepen (secretaris)

“BLIK LANGS DE JAARGETIJDEN”

In september 2015 schonk kunstschilder Etienne Klinkert het vierluik Nieuw Land Polderseizoenen. Lelystedeling en medewerker secretariaat Pauline Kunst loopt er graag even voor om. Vreemd genoeg doet het haar aan Yorkshire denken. “Mijn tante is een echte Engelse, en als zij op bezoek is, verwondert ze zich altijd zo over de schoonheid van ons landschap. Die blik is, denk ik, besmettelijk.”

2015
— JAAR
VAN
PAULINE

O5.07

— BELANGRIJKSTE ACTIVITEITEN VAN DE OR IN 2015

Evenals de voorafgaande jaren kende 2015 een tamelijk hectisch verloop. Ook dit jaar werd gedomineerd door de discussies over de herziening van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) waarop Nieuw Land rust (dat wil zeggen: het afstoten van taken en de omvorming van Nieuw Land tot Het Flevolands Archief) en de eventuele overdracht van personeel, taken en middelen aan Erfgoedpark Batavialand. Verder vond er in 2015, evenals in 2013 en 2014, een directeurswisseling plaats.

DIRECTEURSWISSELING

In de zomer van 2015 kondigde Peter Verdaasdonk, directeur a.i. van Nieuw Land, zijn vertrek aan. Het Bestuur van Nieuw Land besloot Laura Bouwmeester als zijn opvolger te benoemen. De OR gaf hierover een positief advies en lichtte dit op 1 juni toe in een brief aan de medewerkers. Mw. Bouwmeester trad per 1 juli aan.

HERZIENING GR EN VORMING BATAVIALAND

De OR laat zich bij het uitstippelen van zijn koers rond de beoogde herziening van de GR en de vorming van Batavialand bijstaan door Els van der Valk, die als organisatieadviseur is verbonden aan SBI/Formaat.

Op 27 augustus gaf mw. Van der Valk een training aan mw. Bouwmeester en de drie leden van de OR. Hierbij was ook aanwezig Bert van der Geest, kaderlid van de FNV en adviseur op het gebied van arbeidsvoorwaarden.

Op 15 september stuurde de OR de collega's, het MT en het Bestuur van Nieuw Land een Lijst van Uitgangspunten. Dit stuk zal door de OR als leidraad worden gebruikt bij het verdere proces richting herziening van de GR en de eventuele overgang van personeel en taken naar Batavialand.

INFORMEEL OVERLEG MET HET BESTUUR VAN STICHTING BATAVIALAND

De OR overlegde in 2015 enkele malen informeel met vertegenwoordigers van het Bestuur van de Stichting Batavialand. Bij dit overleg waren (doorgaans) ook vertegenwoordigers van de OR van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de Personeelsvertegenwoordiging van de Bataviawerf aanwezig.

Daarnaast had de OR enkele malen een informele bespreking met Hans Maris, directeur a.i. van Stichting Batavialand.

NOTITIE THUISWERKEN

Op 19 februari legde de OR de directeur a.i. een notitie voor over thuiswerken, samengesteld op basis van een schriftelijke enquête onder het personeel. De OR constateerde dat de verschillende afdelingen van Nieuw Land geen uniform beleid op het gebied van thuiswerken voerden. De OR adviseerde de directeur a.i. tot een 'informele standaardisering' van dit beleid. De OR was van mening dat het weinig zin had het beleid betreffende thuiswerken te formaliseren. De verwachting was destijds namelijk dat Nieuw Land in zijn huidige vorm per 1 januari 2016 zou worden opgeheven.

ACHTERBANRAADPLEGINGEN

De OR houdt herhaaldelijk plenaire bijeenkomsten met de achterban. Deze zijn bedoeld om de voorlopige standpunten van de OR betreffende bepaalde vraagstukken aan de collega's voor te leggen en hun mening hierover te peilen. Van de achterbanraadplegingen worden door de secretaris verslagen gemaakt die onder het personeel en het MT worden verspreid. In 2015 werd tweemaal een achterbanraadpleging georganiseerd, namelijk op 28 april en op 10 september.

OVERLEG MET HET BESTUUR VAN NIEUW LAND

Zoals viel te lezen in het vorige jaarverslag heeft de OR in 2014 enkele malen overlegd met een delegatie uit het Bestuur van Nieuw Land. Dit overleg is in het afgelopen jaar voortgezet.

VERTROUWENSPERSOON

Op 1 oktober 2015 trad mw. Ingrid van Wezel aan als vertrouwenspersoon van Nieuw Land. De OR speelde een adviserende rol bij haar benoeming.

VERGADERINGEN VAN DE ONDERNEMINGSRAAD

De OR heeft in 2015 geen vergaderingen gehouden.

OVERLEGVERGADERINGEN

De OR heeft ieder jaar een aantal Overlegvergaderingen met de directeur. Deze vonden in 2015 in principe maandelijks plaats. Er werden negen Overlegvergaderingen gehouden. Van de Overlegvergaderingen worden notulen gemaakt. Deze notulen worden, nadat ze door de aanwezigen zijn gelezen en eventueel op hun verzoek door de secretaris zijn aangepast, verspreid onder het personeel. Verder worden deze stukken op de openbare delen van de interne netwerkschijf van Nieuw Land geplaatst. Pamela Coljee-Siswoko ondersteunde (incidenteel) de medezeggenschap door middel van de verslaglegging van de Overlegvergaderingen.

BIJLAGE — STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Voor meer informatie verwijzen
wij u naar het openbare stuk
De jaarrekening van Nieuw
Land 2015

	Exploitatie 2015	Begroting 2015	Exploitatie 2014
Baten			
Bijdragen partners	2.438.711	2.489.223	2.477.592
Entreegelden	89.050	160.000	112.797
Opbrengsten uit commerciële activiteiten	56.548	39.000	39.772
Opbrengsten uit verhuur	58.562	101.000	73.738
Totaal baten	2.642.871	2.789.223	2.703.899
Lasten			
Projecten resultaat	33.753	-	-8.116
Lonen en salarissen	1.102.022	1.126.612	1.027.425
Sociale lasten	324.636	287.768	241.642
Afschrijving op materiele vaste activa	174.114	169.500	185.015
Overige lasten	837.438	912.477	952.822
Totaal lasten	2.471.963	2.496.357	2.398.788
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	3.500	2.802
Rentelasten en soortgelijke kosten	-292.086	-292.000	-307.843
Totaal financiële baten en lasten	-292.086	-288.500	-305.041
Saldo baten en lasten (voor bestemming)	-121.178	4.366	70
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	-	-	-31.830
Onttrekkingen bestemmingsreserves	23.753	-	32.128
Saldo baten en lasten (na bestemming)	-97.425	4.366	368

BEZOEKADRES

Oostvaardersdijk 113

8242 PA Lelystad

Postbus 73

8200 AB Lelystad

tel: 0320 - 225 900

fax: 0320 - 260 436

e-mail: info@nieuwlanderfgoed.nl

MUSEUM

maandag: gesloten

(behalve tijdens officiële schoolvakanties)

dinsdag t/m vrijdag: 13.00 - 17.00 uur

zaterdag, zon- en feestdagen:

11.30 - 17.00 uur

Nieuw Land is gesloten op

25 december en 1 januari

ARCHIEF + STUDIECENTRUM

open: dinsdag t/m donderdag

(behoudens feestdagen)

13.00 - 17.00 uur

Het Studiecentrum is vrij toegankelijk

WEBSITES

www.nieuwlanderfgoed.nl

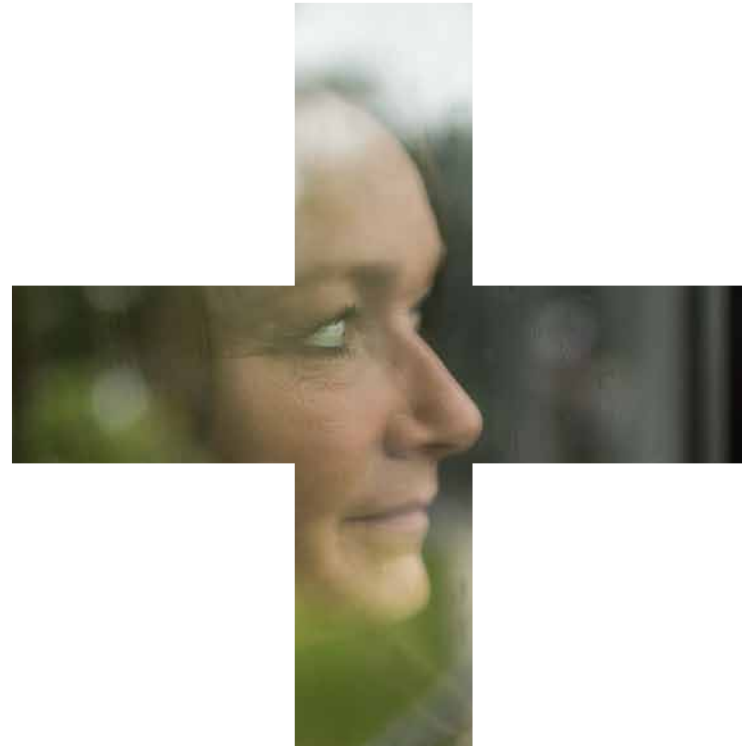
www.flevolandsgeheugen.nl

www.verganeschepen.nl

Ontwerp: Martijn van der Riet, lab13.nl

Fotografie portretten: Ja'eli van Beveren,

jaelivanbeveren.nl

Na sluitingstijd, als de laatste bezoekers uit het zicht zijn verdwenen en de lichten doven, het rumoer uitsterft, doet receptioniste Reni Mans haar slotronde door het verlaten museum. Vaak blijft ze dan bij de buis nog even haken bij het uitzicht over het Markermeer: "Je ziet alle seizoenen over het meer trekken. Die reusachtige roze luchten van het voorjaar, de luchtspiegelingen van de zomer. Bijzonder is het wanneer je de storm ziet opkomen. Dan heb je die heel donkere lucht in de verte, en de zon op het water, waardoor die golven omhoog lijken te komen."

2015
— JAAR
VAN
RENI

SLOT RONDE

